

ASSOCIACIÓ EDUCACIÓ I LLEURE UBUNTU

MEMÒRIA 2016

“JO SÓC PERQUÈ TU ETS”

Entitat declarada d'utilitat pública

ÍNDEX

1. HISTÒRIA	3
2. IDEARI	6
3. OBJECTIUS GENERALS I VALOR	7
4. METODOLOGIA	8
5. PERFIL USUARIS	9
6. ORGANIGRAMA	14

CAU DE LA UBUNTU

1. JUSTIFICACIÓ	17
2. OBJECTIU	18
3. METODOLOGIA I FUNCIONAMENT	19
4. RECURSOS NECESSARIS	21
5. PROGRAMA D'ACTIVITATS	22
6. SEGUIMENT I AVALUACIÓ	25

CENTRE OBERT UBUNTU

1. PRESENTACIÓ	29
2. JUSTIFICACIÓ	30
3. PLANTEIG EDUCATIU	30
4. METODOLOGIA PEDAGÒGICA	44
5. EQUIP EDUCADORS/ES	45
6. FUNCIONAMENT	50
7. FAMÍLIES	62
8. XARXA	64
9. RECURSOS	69
10. VALORACIÓ	70

IQUEMBU

1. PRESENTACIÓ	74
2. JUSTIFICACIÓ	77
3. OBJECTIUS I CONTINGUTS	77
4. METODOLOGIA PEDAGÒGICA	84
5. PARTICIPANTS	84
6. RECURSOS	85
7. PLANIFICACIÓ-CALENDARI	85
8. AVALUACIÓ	89
9. VALORACIÓ GENERAL	90

TRAMPOLÍ

1. PRESENTACIÓ	94
2. JUSTIFICACIÓ	95
3. METODOLOGIA	95
4. OBJECTIUS	96
5. USUARIS	97
6. INTERVENCIÓ	98
7. ALTRES PROJECTES	98
8. TRAMPOLÍ EN XIFRES	98
9. ACTIVITATS	99
10. VALORACIÓ GENERAL	99

PRESSUPOST GENERAL 100

CARTELLERIA 102

FOTOS 103

“Una persona amb Ubuntu està sempre oberta i disponible pels altres, es reafirma en els altres i no se sent gens amenaçada per les capacitats dels altres perquè té la seguretat de que el progrés de les altres persones és sempre en benefici de la totalitat [...] o sigui, que per nosaltres mateixos, sense la comunitat, no som res”

1. HISTÒRIA

L'entitat **ASSOCIACIÓ EDUCACIÓ I LLEURE UBUNTU**, neix com a tal a finals de l'any **2008**, quan dos educadors compromesos amb el territori conjuntament amb el **CEIP Mestre Morera** i l'ajuda de **MEGSJC** es plantegen com a repte constituir un espai d'oci educatiu a la zona alta de Ciutat Meridiana, juntament amb joves del barri, i així permetre l'accés d'aquest recurs a tots els nens/es i joves del barri, que fins aleshores, no podien gaudir d'aquest tipus d'espai.

Per tant neix com Agrupament Escolta, formant part de Minyons Escoltes i Guies de Sant Jordi. Cal dir que, ja des d'un bell principi el projecte té tot el recolzament del **CEIP Mestre Morera**, que ens cedeix una part de les seves instal·lacions, per a la realització de les activitats molt centrades en cap de setmana i campaments. El nostre ideari queda molt clar des d'un principi:

"L'entitat té com activitat principal la formació dels joves i la integració social tant seva com de les famílies, a través de l'educació en el lleure i les activitats culturals/educatives que comporten."

En aquesta primera etapa, comencem com agrupament, però l'activitat, donades les particularitats del barri, no només es centren en això, paral·lelament es fan tot un seguit d'activitats amb la resta d'entitats del barri. Aquest fet diferencial és el que farà, sense deixar el Cau com a projecte, assolir, amb posterioritat, la fita de convertir-nos en Associació amb un marcat accent de barri i amb especial dedicació als nens/es i les seves famílies, important motor de treball.

L'any **2009** és un any de consolidació del projecte inicial, amb cada cop més reconeixement al barri, i paral·lelament a la intervenció educativa en el lleure, es dediquen esforços en buscar i formar com a monitors a la joventut del barri.

A l'any **2010** tenen lloc les primeres aparicions públiques, a l'abril es realitza un concert de "Gospel"

Serà també l'any **2010** quan arriben els primers reconeixements:

Al maig el Cau de la Ubuntu guanya un dels premis de la **Fundació Lluís Carulla** que donen anualment a "*l'educació en el lleure*", pel treball i la implicació amb la infància i joventut del barri, dins de la tasca de Minyons.

Cap al desembre es rep un altre premi, directament de la **XARXA 9 BARRIS ACULL**, "**Com a reconeixement a la dedicació en l'àmbit de la convivència**", aquest ja com a Cau, per la tasca realitzada i en reconeixement a la implicació amb el projecte i per la implicació en la lluita per la convivència al barri. Els infants i els monitors/es del Cau van recollir el premi en un acte especialment emotiu.

És a l'any **2012** quan s'entén que hi ha d'altres necessitats que s'han d'assolir com Associació, és per això que l'entitat es constitueix com a associació amb personalitat jurídica pròpia. Al **2013** doncs, és quan es registra amb el *número 49677* a la secció 1a del *registre d'associacions del Departament de*

Justícia de la Generalitat de Catalunya, per resolució de data 2013.02.05 . Així mateix, i mitjançant resolució del 2014.01.16, s'inscriu en el cens *d'entitats Juvenils de la Direcció General de Joventut* (DGJ) amb el número 5707/2013.

Si dèiem que l'any **2013** va ser l'any de creixement per al projecte, amb grans esforços per part de tots els membres per reflexionar entorn les accions que es duen a terme i adequar l'avanç qualitatiu i quantitatiu a la realitat present, sense perdre els fonaments ideològics i orígens de l'entitat, el **2014** va ser l'any de la consolidació. Amb un pressupost més important, amb el recolzament, importantíssim, de l'Ajuntament de Barcelona, i significativament, del Districte de Nou Barris, els projectes van anar agafant una dimensió notable.

L'any **2016** ha estat un any rellevant per a l'entitat ja que succeeixen dos fets destacats:

- som declarada **Entitat d'Utilitat Pública** per la *resolució JUS/281/2016 del 25/1/2016, DOGC 7058 de 15/2/2016*.
- El Casal Infantil rep l'homologació com a **Centre Obert**, i el 26/4/2016.

Gràcies als ajuts rebuts tant de particulars, com d'institucions i, fonamentalment de l'Ajuntament de Barcelona i el seu equip de districte, que des d'un inici han donat suport a l'entitat, s'han pogut consolidar els següents projectes detallats més endavant.

- El Cau de la Ubuntu
- Centre Obert Ubuntu
- Projecte d'acompanyament a Famílies Iqembu
- Projecte Trampolí
- Projecte Aula d'acollida
- Projecte "barri"

2. IDEARI

Els valors que promou **l'Associació Educació i Lleure** són la convivència, el reconeixement mutu i l'esperit crític.

L'associació Educació i Lleure Ubuntu pretén transmetre un conjunt de valors socials, humans, de respecte per la natura i alhora despertar l'esperit crític en un ambient lúdic, tot completant l'educació familiar i escolar, ajudant així a una formació integral de les persones tot intentant respondre a les necessitats individuals de cada noi o noia, i les necessitats ja descrites del barri on es situa.

L'associació pretén donar una formació i educació durant el temps lliure dels nois i noies per tal que arribin a ser ciutadans crítics i compromesos amb la societat.

En la nostra entitat, tots els responsables són voluntaris, i aquest esperit de servei és la base del funcionament de l'associació. L'estimació, els reforços positius, el tracte personalitzat, la facilitat de comunicació, la confiança, un ambient distès, l'acceptació de cadascú tal i com és, contribueixen a fer l'associació Educació i Lleure Ubuntu un espai on els nois i les noies i les famílies així com les diferents persones que col·laboren, desenvolupin la seva personalitat, s'hi trobin bé, comparteixin les seves vivències, trobin un grup d'amics, siguin autònoms, en definitiva, vetllem perquè sàpiguen aprofitar el seu temps lliure de manera constructiva, per afrontar, amb tot, les pròpies dificultats del dia a dia.

L'entitat vol perdurar tot el que sigui possible al llarg del temps. De fet, l'objectiu és arrelar el projecte cada cop més al barri, i promoure la participació i l'autogestió per part dels destinataris: famílies, infants i joves.

3. OBJECTIUS GENERALS I VALORS DE L'ENTITAT

El projecte descansa en els fonaments teòrics del *lleure educatiu i de l'acció Comunitària*. Les diferents experiències existents del lleure educatiu, així com d'acció comunitària (la praxi del desenvolupament comunitari), apunten a la millora de la qualitat de vida mitjançant el desenvolupament de les habilitats individuals i socials de les persones i en la creació de processos de grup on la mateixa persona sigui la protagonista del seu procés educatiu.

Entenem el lleure educatiu no com un temps que cal ocupar, sinó al contrari:

“un temps que serveixi per conscienciar i transformar, on el protagonista sigui la pròpia persona i allò a transformar sigui l'entorn i el seu paper en aquest. De fet, la posada en marxa d'activitats dins la perspectiva de l'acció Comunitària ens obra a treballar conjuntament amb els infants i les famílies, amb els professionals i amb totes aquelles entitats socials sensibles als processos d'emancipació social d'aquestes persones.”

Els Objectius Generals són:

- Oferir un recurs de lleure educatiu integral diari als infants i les famílies del barri de Ciutat Meridiana, complementat amb les escoles i d'altres agents.
- Atendre a les necessitats específiques de les necessitats educatives dels infants i les seves famílies.
- Crear xarxa i enfortir l'associacionisme del barri i vincular-nos a les altres entitats del districte.
- Participar activament de les diferents activitats de l'escola, el barri i del districte.
- Fer front a les dificultats socioeconòmiques que està patint el barri a partir d'un espai educatiu de convivència i ajuda mútua.

4. METODOLOGIA

La metodologia que es fa servir a l'associació es basa en la participació assembleària de tots els membres que voluntàriament treballen dins l'associació. La reunió més important, és l'**assemblea general**, on hi participen totes les persones implicades directament en els projectes, així com la junta gestora. És on es dóna compte del que s'està fent en cada projecte, es prenen decisions que afecten a tota l'entitat i a tots els projectes, es comparteixen neguits o noves propostes i es consensua la línia d'actuació. Les decisions es prenen per consens, a través de l'acord i la recerca de punts d'unió. En aquestes reunions es duu a terme l'organització de la tasca educativa així com de gestió de la associació. Al mateix temps es participa activament de la definició de l'entitat i hi esdevé una presa de consciència de les diferents accions i la adequada pertinença d'aquestes amb el projecte.

Dins l'equip hi ha assignades tasques educatives, de gestió i de coordinació per al millor funcionament.

A part també busca i rep el suport d'altres persones vinculades a l'associació com les famílies, els membres de l'escola i de la comunitat educativa que col·laboren en les diferents activitats de l'entitat i donen sentit a la tasca educativa.

El projecte és reflexionat i redireccionat a partir de la valoració de l'any anterior i partint de les noves necessitats. Això té lloc al setembre. A partir d'aquí, els equips i la Junta Gestora, en les diferents reunions, dóna forma i sentit al projecte enfortint i guiant-lo, així com cercant els recursos per tal de fer realitat totes les propostes.

Amb tot, es pretén dur a terme aquesta metodologia participativa amb l'objectiu de fer participar als infants, el jovent i els diferents agents educatius en la construcció conjunta de la relació educativa i del mateix projecte, amb sentit i vers el barri, el districte i la ciutat.

5. PERFIL DEL BARRI I DELS USUÀRIS/ES

Actualment, manquen molts recursos a la Zona Nord, especialment pel que fa a espais de lleure per a les famílies, els infants i joves. Per això, els projectes que porta a terme l'entitat, esdevenen un recurs de lleure que fa una intervenció diària, a través del Centre Obert en els espais de dilluns a divendres, fora de l'horari escolars i els caps de setmana, a través del Cau i la Comissió Famílies.

Ciutat Meridiana es coneix com “el barri oblidat” de Barcelona. És un gran exemple d'un barri creat pel monstre de l'urbanisme especulatiu predemocràtic dels anys 60 que destaca per les carències socials que hi ha. La seva construcció va constituir una mossegada ferotge a la serralada de Collserola, on es va construir un conjunt de grans blocs d'habitatges en uns terrenys de fortes pendents entre muntanyes, diverses infraestructures viàries i ferroviàries i un polígon industrial. En un principi en aquest indret s'hi havia de instaurar un cementiri, però a causa de les humitats aquesta idea va quedar desestimada. L'especulació immobiliària, però, en va treure profit i es va començar a edificar un barri de ciment sense serveis per encabir-hi més de deu mil ànimes. A la perifèria de Barcelona, al llarg dels anys ha acollit persones immigrades de diferents zones rurals d'Espanya, persones que han viscut en condicions de gran precarietat: barraques, coves i habitacions rellogades. Aleshores, els nous pobladors eren majoritàriament joves, amb una elevada presència d'analfabets i amb una taxa d'atur que rondava el 25 %, molt superior a la resta de la ciutat de Barcelona. Per tant, ja des del seu naixement, el barri de Ciutat Meridiana ha patit importants deficiències estructurals, socials i econòmiques. Als anys setanta i vuitanta, els habitants van mostrar el seu caràcter obrer i lluitador i van protagonitzar lluites i mobilitzacions veïnals per la dignificació del barri: un clar exemple de l'apoderament de les persones, de com s'organitzen a partir d'un objectiu comú com és construir una zona d'habitatge digne.

Veiem com, mitjançant la unió, es desenvolupa una comunitat plena de força que és capaç d'aixecar i crear un barri més digne. El veïnatge mateix treballava per afavorir diferents processos de canvi en el seu entorn més immediat, promovent la mobilització ciutadana i desenvolupant accions que donaven resposta a les diferents necessitats i problemàtiques del barri. Exemples d'aquests processos de canvi són la construcció del clavegueram i les lluites per aconseguir l'arribada dels autobusos al barri, les mobilitzacions per reclamar més serveis, etc. Amb el temps i malgrat les

carències històriques, les infraestructures es van anar millorant: la creació del centre cívic Zona Nord i altres equipaments, la construcció d'ascensors, la instal·lació d'escales mecàniques per salvar els grans desnivells o l'arribada del metro lleuger en són exemples destacables.

El procés comunitari va passar a enfortir la xarxa de participació del barri a través de la creació d'entitats veïnals i l'organització dels espais de participació. Com diu Montero

“la comunidad es un grupo social [...] que comparte intereses, objetivos, necesidades y problemas, en un espacio y un tiempo determinados y que genera colectivamente una identidad” (1998).

Amb el pas dels anys, però, la imatge del barri es va anar degradant i va rebre l'estigma de “barri problemàtic” a causa de la conflictivitat que hi havia. Aquesta xacra social va provocar un despoblament durant els anys vuitanta i noranta, i no va ser fins a l'arribada de les onades de immigració del nou mil·lenni que no es va revitalitzar. Amb tot, amb la justificació de la crisi en els darrers anys, el barri ha estat durament castigat per les execucions hipotecàries i els desnonaments i s'ha convertit en un dels barris més fràgils i vulnerables de la ciutat de Barcelona. La composició social del barri, segons les dades del Departament d'Estadística de l'Ajuntament de Barcelona del 2012, indiquen que Ciutat Meridiana és un dels barris més pobres de la ciutat, amb un percentatge molt elevat de residents d'origen estranger, amb l'existència d'una tensió latent entre autòctons i immigrants.

Segons un informe sobre Ciutat Meridiana elaborat per l'Agència de Salut Pública el 2009, també es pot veure com les condicions econòmiques repercuteixen en la salut dels habitants de Barcelona i que, per tant, l'esperança de vida en barris pobres és molt menor que en altres barris amb rendes més elevades. De fet, entre Torre Baró (veïna germana de Ciutat Meridiana) i Pedralbes la diferència és d'onze anys de vida. Ciutat Meridiana és un dels barris que té la renda més baixa, amb una esperança de vida curta, una mortalitat prematura per sobre la mitjana i una taxa de fecunditat de les més altes.

Segons l'Estudi de cas de Ciutat Meridiana: Barris i Crisi de l'Institut de Govern i Polítiques públiques (2014), les opinions expressades sobre del barri de les persones que hi viuen i conviuen admeten la sensació d'abandonament: *“Les muntanyes creen un clima molt estanc. Creen una frontera, una*

línia de fractura molt marcada respecte la resta de ciutat. No hi ha massa consciència de ser part de Barcelona”, o “És un barri amb un urbanisme molt complex. Està fet amb molt mala hostia. Aquí s’ha fet urbanisme per als pobres”.

Veiem com aquest barri reuneix totes les característiques dels barris perifèrics de les grans ciutats: geogràficament està molt mal comunicat amb la ciutat i els veïns han hagut de lluitar molt per aconseguir tenir transport públic que enllaci el barri amb la resta del districte i la ciutat. A més a més, estructuralment el barri té moltes mancances, ja que es va concebre en blocs tipus “ciutat dormitori”, hi ha moltes pujades i baixades i pocs espais on poder relacionar-se. Juntament amb això, hi ha molts espais “amagats” que promouen que hi hagi un gran nombre de persones que els faci servir per consumir drogues o per establir “guetos” de les diferents ètnies, fet que empitjora la convivència. La gent que viu en aquests barris de construcció tardana tenen sovint l’autopercepció de ser barris residuals i marginals, percepció que no ajuda a tenir un sentiment de pertinença en el propi espai ni un arrelament en el barri.

Ciutat Meridiana, així com altres barris del districte de Nou Barris, té un elevat nombre d’infants i joves en situació d’alt risc social a causa de la realitat social de les famílies, que es tradueix en situacions d’atur o de precarietat laboral. Moltes de les famílies que acompanyem des de l’Ubuntu viuen en pisos ocupats per la impossibilitat econòmica de fer front a un lloguer. Les famílies mateixes ens expliquen que viuen en pisos anomenats “pisos patada”.

Tamara (coordinadora del CO), expressa que Ciutat Meridiana “*és un barri on hi ha hagut molts desnonaments i que s’ha vist afectat molt greument per la crisi, amb situacions dramàtiques... I aquests xiquets conviuen en aquest entorn hostil.*” De fet, Ciutat Meridiana és el barri amb més desnonaments de la ciutat, amb la qual cosa hi ha famílies que han hagut d’abandonar la llar i empitjorar notablement la seva qualitat de vida.

Treballadores dels Serveis Socials qualifiquen de “salvatjada” el desnonament de Ciutat Meridiana. Serveis Socials demana la paralització de tots els desnonaments de risc social i el canvi de l’acord d’actuació. Denuncia que ni tan sols es compleix el protocol d’actuació vigent. (Alcántar, 2015b).

Segons indica el Projecte Casal Infantil Ubuntu del 2015, al barri és molt comú trobar-se una riquesa innegable quant a la diversitat cultural que hi ha, però aquesta riquesa queda embrutada per les

escenes conflictives i violentes que s'hi produeixen, per causes múltiples que són fruit d'un sistema depredador que duu el barri a condicions de vida paupèrrimes. Tot i que hi ha una àmplia diversitat de models familiars, sovint hi ha carències que marquen les dinàmiques de convivència i relació. El consum de tòxics i d'alcohol fa que algunes famílies no puguin prestar cura i atenció als seus fills, alhora que aquestes situacions esdevenen referents negatius i pràctiques normalitzades. Les funcions parentals solen estar deteriorades, tant en l'àmbit afectiu com en la seva vessant normativa. La conseqüència d'aquest tipus de relació provoca moltes vegades una manca d'habilitats socials en els fills que els dificulta la seva inserció social. Ateses les característiques socials i familiars en les quals molts dels infants de la zona nord de Ciutat Meridiana estan immersos, hi ha un alt percentatge de nens i nenes amb necessitats especials. De fet, molts dels infants que participen en el projecte tenen necessitats educatives especials.

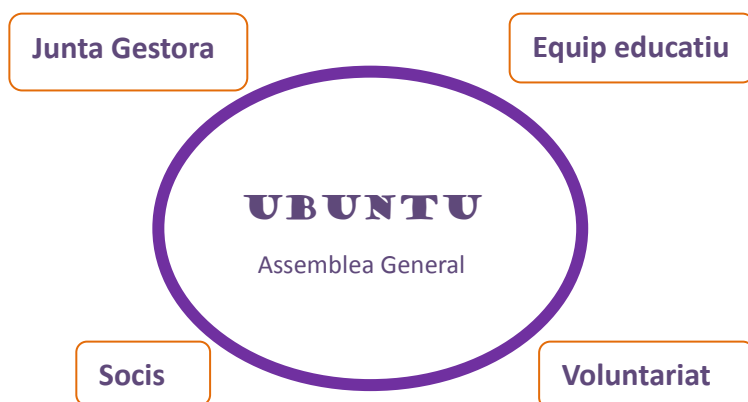
La **tipologia d'infants** que s'atenen des del Centre Obert tenen un perfil específic atès a les circumstàncies en les que es troben:

- Índex elevat de nouvinguts, famílies noves provinents d'altres països o territoris, sovint amb molts impediments per trobar feina i amb dificultats econòmiques, en molts casos elevades. Moltes d'aquestes famílies tenen una forta sensació de rebuig cap a altres esferes de la societat, ja que no s'hi senten incloses i no disposen de les mateixes possibilitats que hi pot haver a altres barris, la qual cosa genera una resistència a obrir-se cap als altres.
- Rendes per càpita inferiors a la mitjana de la ciutat. Juntament amb Vallbona i les "cases barates" del Carmel, Ciutat Meridiana és el barri amb menys ingressos i amb més dificultats per tenir una economia estable.
- Famílies nombroses, no només pel que fa al nombre de fills, sinó perquè sovint han de conviure amb més familiars o ajuntar-se amb altres famílies per poder tenir un sostre. Això es tradueix amb incomoditats a la llar, falta d'intimitat, dificultats de convivència, etc.

- Barri amb una geografia complicada i una mala comunicació amb la ciutat. Com ja s'ha comentat, el barri no s'ha construït atenent a les necessitats de les famílies que hi viuen, i el clima i la orografia de la zona no ajuden a la cohesió del barri.
- Baixa participació social i manca d'associacionisme. Malgrat ser un barri que ha lluitat molt per a fer-se sentir, actualment hi ha poques entitats i una baixa participació social. Concretament, a la zona on es porta a terme el projecte no hi ha cap entitat de lleure infantil ni juvenil.
- Poca cohesió social, a causa de les mancances econòmiques i el nivell de vida, sovint al llindar de la pobresa. A més, la majoria de la població té poc temps o inclús poques ganes d'associar-se i compartir espais lúdics. A això cal sumar-hi que l'existència de diferents tipus de cultura, maneres de viure i tipologies de població, en situació de precarietat, no tendeix a cohesionar, sinó més aviat a culpar-se els uns als altres i a distanciar-se mútuament.
- Molts casos de situació de risc o d'exclusió social. Això vol dir situacions de salut i d'higiene desfavorables, haver de treballar jornades molt llargues i en caps de setmana —de manera que els infants estan sols i al carrer—, alt percentatge d'alcoholisme, situacions de violència de gènere, etc. Ens trobem davant d'un barri on hi ha un col·lapse reconegut per part de Serveis Socials i amb gairebé cap recurs de lleure per infants i joves.

Després d'aquest retrat analític de la situació de Ciutat Meridiana, podem veure clarament com la violència estructural està aclaparant aquest barri i com està condicionant la vida dels seus nens i nenes, que també són de l'escola i del CO. Com apunta l'equip educatiu de l'Ubuntu, es procura forjar la resiliència, però conduir les emocions d'aquests infants és una tasca esgotadora, ja que són nens i nenes maltractats per les injustícies d'un món esgarriós i d'un barri oblidat. Les seves veus transmeten que contempen amb preocupació i indignació la situació del barri; són conscients de la problemàtica perquè cada dia topen amb aquestes injustícies que els colpegen.

6. ORGANIGRAMA

EL CAU DE LA UBUNTU

ÍNDEX

1. JUSTIFICACIÓ	17
2. OBJECTIU	18
3. METODOLOGIA I FUNCIONAMENT	19
4. RECURSOS NECESSARIS	21
5. PROGRAMA D'ACTIVITATS	22
6. SEGUIMENT I AVALUACIÓ	25

1. JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE

El **Cau de la Ubuntu** és el projecte original de l'entitat. És el punt de partida on es van començar a realitzar activitats i és el projecte neuràlgic pel que fa al seu caràcter compromès, voluntari i precursor de l'espai de convivència i trobada.

La **finalitat** del Cau és la *millora de la qualitat de vida dels infants i joves mitjançant el desenvolupament de la consciència individual i grupal a partir de l'espai de convivència en temps de lleure.*

La proposta d'aquest projecte és realitzar un acompanyament integral a les famílies i els infants i joves de la zona nord de Ciutat Meridiana des del lleure educatiu. Pensem que per l'arrelament que actualment té l'associació i el reconeixement de les famílies, juntament amb la xarxa amb altres entitats, l'associació pot esdevenir idònia per a realitzar el projecte.

Actualment, manquen molts recursos a la zona nord especialment pel que fa a espais de lleure per a les famílies i els infants. Per això la proposta radica en crear un conjunt de lleure que pugui realitzar intervenció en horari no lectiu, en els espais extraescolars i els caps de setmana. Amb aquesta proposta es pretén seguir enfortint la xarxa social mitjançant el lleure i el vincle entre l'escola, l'Associació Educació i Lleure Ubuntu i el barri per fer front a la situació de pobresa i desemparament que viuen famílies i infants del barri. És per això, i pel recorregut històric de l'entitat i el seu arrelament al barri, que l'entitat pretén seguir realitzant els diferents projectes i que perdurin en el temps.

Concretament el Projecte del Cau de la Ubuntu pretén oferir activitat els dissabtes en horari de tardes desenvolupant un acompanyament educatiu complementat amb l'escola Mestre Morera per tal de donar resposta a les necessitats socials dels infants de la zona nord de Ciutat Meridiana.

Aquest any s'ha atès a tres grups:

- **Petits:** 11 infants de 4 a 7 anys, amb dos monitores referents
- **Mitjans:** 6 infants de 8 a 12, amb un monitor i una monitora referent
- **Dujubuntus:** grup de joves, 15 nois i noies, de més de 13 anys, amb una monitora de referent

En total a **32 usuaris/es** i a les seves famílies.

2. OBJECTIUS

Els **objectius generals** que té el projecte són:

- ✓ Oferir un recurs de lleure educatiu als infants del barri.
- ✓ Consolidar un equip de monitors, en la mesura del possible amb joves del barri, estable i compromès.
- ✓ Facilitar la formació i experiència dels monitors joves del barri en el món del lleure, mitjançant el títol de monitor de lleure.
- ✓ Atendre a les necessitats específiques educatives dels infants i les seves famílies.
- ✓ Crear xarxa i enfortir l'associacionisme del barri i vincular-nos a les altres entitats del districte.
- ✓ Participar activament de les diferents activitats de l'escola i del districte.
- ✓ Realitzar colònies i sortides a la natura.

Els **objectius específics** són els que es detallen a continuació:

- ✓ Realitzar activitats educatives de qualitat durant els dissabtes i els de més moments conjunts durant l'any.
- ✓ Aprendre conjuntament a crear i donar-li perspectiva i sentit al projecte per part dels infants, els responsables i els diferents agents educatius.
- ✓ Fer arrelar un sentiment de pertinença al Cau per part dels infants, que promogui el vincle afectiu i la facilitació d'espais de convivència i de compartir.
- ✓ Estimar l'entorn natural, tant pròxim al Cau, com a eina de desenvolupament personal i comunitari.
- ✓ Atendre a les famílies dels infants del Cau i fer-les partícips del projecte.
- ✓ Promoure el compromís dels infants i els joves i els diferents agents educatius vers el Cau.

Resultats Obtinguts

-Realització d'activitats educatives de qualitat durant els dissabtes, principalment, i els altres dies que es fan activitats, pròpies o conjuntament amb d'altres entitats del barri o altres projectes de l'entitat, per oferir un recurs de lleure en l'espai d'oci

-Creació d'un espai de lleure educatiu on els infants, a través de diferents tallers, sortides, jocs i dinàmiques.. han millorat la seva convivència, les relacions i la cohesió de grup i l'arrelament amb el barri i les seves famílies

3. METODOLOGIA I FUNCIONAMENT

En la mateixa línia de tota l'entitat, la metodologia és a través de l'assemblearisme, és en aquest espai on es prenen les decisions, es revisa el projecte... En aquest projecte tot el personal que el du a terme és voluntari.

A) GRUP D'INFANTS

El treball en grup: tot el procés educatiu de l'infant s'orienta inicialment cap a la seva socialització i el grup exerceix una funció decisiva en aquest procés. El grup influeix sobre les característiques de la personalitat de l'infant; ser acceptat o rebutjat pel grup afecta clarament el seu auto- concepte i la seva autoestima. Dins del grup es defineix la preferència o el rebuig per altres nens i nenes diferents d'un mateix. El grup és un espai natural de desenvolupament psicosocial, per això esdevé un dels eixos bàsics de la nostra acció educativa.

Seguiment individualitzat: entenem com atenció i seguiment individualitzat la concreció d'objectius adequats a les necessitats educatives dels infants i joves. A través d'aquest procés analitzem la situació i circumstàncies de cada infant. Ens plantejem uns objectius, vinculats a un programa d'activitats.

Perspectiva de gènere: la "Ubuntu" pretén atendre a població mixta i de diverses edats, per tant facilita i potencia relacions de convivència de forma habitual. Es defensa que la composició de la comunitat mantingui l'equilibri entre els sexes en les diferents franges d'edat, sempre que sigui possible, la qual cosa permet configurar grups i activitats en les quals participin nens i nenes. La programació del centre estableix objectius, continguts i activitats que garanteixen la igualtat d'oportunitats (drets i deures) per als nens i nenes.

B) EQUIP EDUCATIU

El treball en equip i la funció medidora: l'equip d'educadors/es és qui gestiona els recursos i organitza els mitjans educatius i la vida quotidiana. També vetlla pel procés de desenvolupament i pel progrés de cada infant i la seva integració en el grup i en el medi. Per fer-ho treballem en equip plantejant criteris comuns, coordinació, comunicació interna i planificació conjunta. Els educadors/es assumeixen un paper d'enllaç entre els infants i el seu entorn, facilitant la mediació entre les diferents parts.

Vida quotidiana i activitats: les activitats que realitzem es planifiquen en funció dels objectius generals. L'equip d'educadors té la responsabilitat de generar les condicions idònies per al treball en un clima que transmeti valors i l'exercici de les habilitats democràtiques. El nostre quotidià té presents els horaris, el funcionament de les activitats, la distribució de les responsabilitats entre el grup d'infants a fi que assumeixin responsabilitats i millorin la seva autonomia, la relació educativa (càlida, propera, que inspire confiança), que s'estableix amb els educadors, l'ambient general i les normes de convivència.

Formació: constitueix un element fonamental per millorar la qualitat educativa de la nostra intervenció. Vetllem per mantenir un equip estable, multidisciplinar i amb representativitat d'ambdós sexes per desenvolupar un treball coeducatiu. Per tal d'oferir un recurs de qualitat es subvenciona el curs de monitoratge a l'equip educatiu, aquest curs es van subvencionar dos cursos de directors de lleure.

Perspectiva de gènere: La constitució de l'equip educatiu, està formada per educadors d'ambdós sexes, per garantir referents dels dos sexes, els quals tindran assignades funcions i tasques indistintament.

C) FAMÍLIES

La família i la perspectiva de gènere: tan important com el treball amb els infants és el treball amb les seves famílies. La família és el primer àmbit de socialització de l'infant. Per això, cerquem les

estratègies necessàries per a la seva implicació en el procés educatiu del seu/s fill/s mitjançant: espais d'assessorament i orientació, activitats extraordinàries lúdiques adreçades a famílies i fills/es, tallers, etc.

4. RECURSOS NECESSARIS

El Cau de la Ubuntu i totes les activitats realitzades es duen a terme amb un equip voluntari de **5 persones** (la majoria del barri, joves que s'han format o estan formant-se amb Ubuntu, gràcies a la subvenció del curs de monitors i directores de lleure) amb el recolzament puntual de la comissió de famílies, voluntaris externs i les 3 persones coordinadores de l'entitat i responsables del seguiment del projecte.

RECURSOS HUMANS:

5 persones voluntàries, motivades i amb disponibilitat.

RECURSOS MATERIALS

1. Acampada: Tendes, fanalets (llum), estris de cuina, eines per instal·lacions.
2. Animació: Material fungible, audiovisual, informàtic, papereria, roba per disfresses, guitarres, disfresses, material de circ
3. Farmacioles: Materials bàsics per primers auxilis

4. Llibres: Plànols, llibres educatius, formatius, de recursos d'animació, guies de serveis, de Tecnologia, revistes de la ciutat i del barri, llibres d'acampada

5. Informàtic: Per oferir una millor gestió i entrar en les noves tecnologies

L'escola i l'entitat comparteixen material, subministrant mútuament recursos.

RECURSOS TÈCNICS

Recursos externs a l'entitat que faciliten el desenvolupament del projecte. Alguns d'aquests recursos poden ser de suport, assessorament, formació, supervisió, informació, etc.

RECURSOS INFRAESTRUCTURALS

L'escola Mestre Morera i el seu pati, així com d'altres instal·lacions del mateix centre: gimnàs, ludoteca, sala de mestres, biblioteca...

5. PROGRAMA D'ACTIVITATS

Dins del programa d'activitats trobem diferents tipologies d'activitats realitzades durant el curs:

-Activitat de lleure els dissabtes de 16:30h a 18:30h amb **32 infants i joves** del barri de Ciutat Meridiana, que és el que entenem com **quotidià**, detallat més a baix.

-Activitats de convivència, participació i compromís dins del marc projecte del Cau de la Ubuntu

-Realització d'activitats dins el calendari festiu i popular del barri i el districte

-Participació en les dinàmiques i activitats de l'escola, les entitats del barri i el districte

-Activitat " festa d'hivern en família", jornada de dinar comunitari i tió pels infants i famílies de l'entitat

QUOTIDIÀ

Horari	Contingut	Descripció
16:30 - 16:45	Espai Trobada	Espai d'acollida. També és un espai per parlar i explicar com ens ha anat el dia, l'activitat que està prevista per aquell dia, etc.
16:45 - 17:20	Activitat 1	En general les activitats es programen a inici de curs i tenen en compte els interessos dels infants (sobre tot el més grans) i l'adequació als objectius educatius. Hi ha diferents tipus: plàstiques, lúdiques, d'expressió, esportives, noves tecnologies, etc.
17:20 - 17:40	Berenar	Espai en que es treballa el respecte pel menjar, així com hàbits d'higiene adequats. Es potencia que els propis infants siguin els que preparen, reparteixen i recullen el berenar.
17:40 - 18:15	Activitat 2	Idem Activitat 1
18:15 - 18:30	Assemblea, valoració i propostes	Tot i que durant la tarda s'ha d'intentar que els infants expressin sentiments i opinions de forma oberta i col·loquial, és molt important crear un espai per expressar opinions, resoldre conflictes, fer valoracions i donar propostes. Aquest, ha de ser un espai àgil, on puguin parlar i fer servir altres formes d'expressió (amb murals de colors per exemple), on puguin ser crítics de forma constructiva; i on vegin que la seva opinió es important i es té en compte.
18:30 - 20:30	Comiat i Valoració Equip Monitors/es	És un espai de relació i ha de permetre parlar de forma distesa amb les famílies. Sovint les famílies dels infants que assisteixen al cau reben comentaris negatius sobre el comportament dels seus fills/es. Per això, l'espai d'acollida i de comiat ha de servir per positivitzar les accions dels infants i crear vincles positius entre els infants, les famílies i l'equip educatiu. A la valoració es comenta allò més destacat del dia entre els grups de forma separada i es presenten en conjunt els fets més rellevants a fi de decidir les accions educatives concretes que es poden derivar de les observacions.

ACTIVITATS MÉS DESTACADES

Finalment, tot això es materialitza en tot un seguit d'activitats. Moltes d'aquestes activitats no només estan destinades als infants i joves del Cau, sinó que es procura que tinguin un benefici per a tota la comunitat, també són dates en les que participem tots els projectes de l'entitat per tal de fer cohesió i conèixer-nos tots i totes millor.

NOM ACTIVITAT	CALENDARI	DESCRIPCIÓ	DESTINARATIS
Vacances hivern	Gener	Taller preparació disfressa Rua Reis	Infants Cau, CO i famílies i Trampolí
Cavalcada Reis Mags	Gener	Recorregut pel barri en carrossa per anar rebre els Reis Mags d'Orient a l'estació de tren de Torre Baró	Infants i adolescents del Cau i del CO, juntament amb les famílies i Trampolí
Carnestoltes	Febrer	Festa de disfresses al Cau, taller de màscares	Infants i famílies del Cau
Cloenda Trimestre	Març	Activitat conjunta de vacances de Primavera	Infants del Cau i del CO, i les seves famílies
Sant Jordi	Abril	Paradeta a Via Júlia per vendre llibres i roses. Taller de roses de pegadolces	Públic en general, tots els usuaris de l'entitat
Cultura Va de Festa	Maig	Activitats i tallers infantils al Parc de la Guineueta (anul·lada per pluja)	Infants i famílies del Cau i CO
Sortida a la Platja	Juny	Excursió conjunta a la platja	Infants del Cau
Cloenda Trimestre	Juny	Festa de l'Estiu HOLYCOLORS (anul·lada per pluja)	Infants i Famílies Cau i CO i Trampolí
Colònies	Juny	Colònies de 4 dies	Infants i joves del Cau
Recapitulem	Setembre	Tancada preparació nou curs	Voluntaris, educadors i monitors
Festa Inici Curs	Octubre	Activitats conjunta. Festa HOLY COLORS	Infants i famílies del barri, Cau i CO
Castanyada i Halloween	Novembre	Activitats i tallers relacionats amb la Tardor, participació a la festa de barri	Infants del Cau
Creixem Jugant Aprenem a viure	Novembre	Activitat conjunta amb les entitats Infantils de Nou Barris (Coordinadora Infantil de Nou Barris)	Infants i famílies del Cau i CO
Cloenda Trimestre	Desembre	Tió i Gimcana Màsterxef Ubuntu	Infants del Cau, CO i famílies i Trampolí

6. SEGUIMENT I AVALUACIÓ

En primer lloc, cada dissabte es realitza una reunió de valoració de l'activitat i del projecte general, així com dels infants i de l'equip mateix.

Per començar, són els propis nens/es per unitats els que valoren les activitats que fan, ja que han sortit d'ells mateixos, i tan important o més que realitzar-les és revisar-les per a trobar els punts febles i poder així créixer, a través de l'assemblea. És d'aquí d'on es treu més qualitat avaluadora, pedagògicament parlant.

En segon lloc, tenim els espais definits de revisió de qualsevol activitat a nivell de l'equip educatiu. Per una banda hi ha la reunió de l'equip, que com ja hem dit, és l'espai on es reuneixen tots els/les monitors/es, que no només serveix per planificar sinó també per valorar tot el projecte des dels objectius, passant per la realització d'aquests mitjançant activitats concretes, i després consensuar les correccions o decisions oportunes.

Per altra banda i extern al Cau de la Ubuntu revisem el nostre projecte a les taules de coordinació, on es revisa a la tasca específica que fa cada equip per tal de treballar i avançar en el projecte. De la mateixa manera, es duen a terme reunions periòdiques de valoració i coordinació amb la directora i la cap d'estudis de l'escola. I es procura, en la mesura que es pot, obtenir un feedback de les diferents entitats amb qui compartim espais per adequar i millorar la tasca.

Els indicadors que es tenen en compte per tal de fer l'avaluació són:

- nombre d'assistents a les activitats, i la seva continuïtat
- grau de satisfacció tant de infants com de famílies
- grau de millora qualitativa de les relacions interpersonal, i nivell de conflictivitat
- grau de millora qualitativa del desenvolupament positiu de cada infant, jove i família
- grau de millora de l'autopercepció i autoestima de cada infant, jove i família

El Cau de la Ubuntu ha esdevingut durant aquests darrers 8 anys, un projecte referent a la Zona Nord de Ciutat Meridiana i es considera el projecte neuràlgic de l'Associació Educació i Lleure

Ubuntu, que gràcies a l'arrelament i l'esforç dels voluntaris, els infants i les famílies, enguany ja compta amb el Centre Obert Ubuntu i una comissió solida de Famílies.

La continuïtat i la perseverança de l'equip educatiu amb el recolzament de l'escola i les entitats del districte ha fet que el Cau de la Ubuntu es consolidi amb una identitat pròpia i una pertinença al territori per dur a terme ininterrompudament una atenció integral als infants i les famílies de Ciutat Meridiana en el seu temps de lleure. Aquest any, entre totes les activitats i projectes del Cau, s'ha atés i intervingut socioeducativament amb **uns 45 infants i les seves famílies**, donant resposta a les situacions desfavorables estructurals que pateixen i aconseguint promoure i transmetre el valors de convivència, conscienciació i civisme que defineixen l'ideari de l'entitat.

Un fet distintiu que va engegar el curs passar i que aquest any s'ha consolidat és que tot l'equip educatiu del Cau està format per joves del barri, als quals se'ls hi proporciona la formació pertinent, el curs de monitor/director de lleure, per tal que puguin desenvolupar la seva tasca d'una manera satisfactòria, tant per ells com pels infants i les seves famílies, realitzant una intervenció de qualitat, i això fa que el projecte tingui encara més sentit, ja que es forma íntegrament per nens/es i joves del barri, amb un context comú, la qual cosa afavoreix l'entesa i els vincles. A més a més, de dotar als joves d'una formació i una experiència que els hi obre portes d'un possible futur laboral.

Va ser un curs on es va percebre que els infants i els joves venien molt motivats, des d'un bell principi, tant el grup de mitjans com el de joves, van tenir la iniciativa de programar les seves activitats i calenderitzar-les, això es va valorar molt positivament per part de l'equip de monitoratge, que va acompanyar la iniciativa i els hi va oferir els recursos per tal que ho poguessin portar a terme.

L'equip educatiu es va mantenir unit i amb molta il·lusió alhora de portar a terme el projecte.

EL CENTRE OBERT UBUNTU

INDEX

1. PRESENTACIÓ	29
2. JUSTIFICACIÓ	30
3. PLANTEIG EDUCATIU	30
4. METODOLOGIA PEDAGÒGICA	44
5. EQUIP EDUCADORS/ES	45
6. FUNCIONAMENT	50
7. FAMÍLIES	62
8. XARXA	64
9. RECURSOS	69
10. VALORACIÓ	70

Fitxa identificativa del projecte

Denominació:	ASSOCIACIÓ EDUCACIÓ I LLEURE UBUNTU CENTRE OBERT UBUNTU
Àmbit temàtic:	Acció Social/Promoció i Atenció a la Infància i l'adolescència en situació de risc social
Lloc realització:	Ciutat Meridiana, Nou Barris, Barcelona
Destinataris/es:	29 infants
Entitats col·laboradores	Escola Mestre Morera
Data inici	Octubre 2016
Data fi	Juliol 2017

1. PRESENTACIÓ

El projecte de Casal Infantil Diari, des d'aquest curs homologat com a Centre Obert Ubuntu, ofereix un espai d'intervenció socioeducativa per infants i joves en situació vulnerabilitat que du a terme l'Associació Educació i Lleure Ubuntu, a la Zona Nord del districte de Nou Barris, a la ciutat de Barcelona.

Arrel de la seva intervenció en el territori, i a conseqüència d'anar coneixent les necessitats dels infants i adolescents de la zona, l'entitat es va proposar el repte d'obrir un espai d'intervenció socioeducativa de dilluns a divendres, en horari de tarda, per fer suport i acompanyament als infants que més ho necessitaven. Va ser quan es va anar dissenyant el projecte de Casal Infantil, que es va engegar al curs 2013-2014, dins el marc de l'escola Mestre Morera, i que durant el curs 2015-2016 es va homologar com a Centre Obert.

Tal i com defineix la FEDAIA (Federació d'entitats d'atenció a la infància i l'adolescència) en el seu informe Definició de Centres Oberts amb criteris de Qualitat (Barcelona, 2012), elaborat per la Comissió de Centres Oberts:

“Els Centres Oberts són un Servei d’atenció a la infància i l’adolescència i a les seves famílies, que fan una tasca educativa i preventiva des de l’educació social especialitzada. L’atenció directa és de dilluns a divendres, quan finalitza l’horari escolar. (...) El servei de Centre Obert té un espai definit per llei dins el Sistema Català de Serveis Socials i està recollit a la Llei de Serveis Socials i a la Cartera de Serveis”.

Des de l’Associació Educació i Lleure Ubuntu, i en acord amb la definició que aporta la FEDAIA, s’aposta per

“una socialització àmplia, plural, flexible, diversa, capaç de produir models d’integració i de convivència positiva, on cada infant i adolescent pugui realitzar un procés educatiu personal que comparteixi amb altres infants i adolescents, i amb els educadors/es que els acompanyen en tot el seu itinerari, així com amb la realitat territorial”

del barri de Ciutat Meridiana.

El projecte de Centre Obert ofereix un espai de lleure educatiu i de reforç escolar, que permet als nens i nenes gaudir d’un espai pensat per a ells/es, ajustat a les seves necessitats, on es reforcen tant els coneixements teòrics com les habilitats personals, que afavoreixen el seu desenvolupament integral, milloren les seves condicions socials i potencien la interrelació entre les diferents cultures que viuen al barri. Per tant s’aconsegueix possibilitar la trajectòria dels infants i joves en un marc global normalitzat. Es realitza de dilluns a divendres, de 16:30h a 19:30h.

El projecte es basa en un enfocament d’educació integral, amb una metodologia activa, on els nens i nenes i també les famílies amb menys oportunitats, poden créixer en els valors democràtics, d’equitat i de respecte per la diversitat.

Durant el curs 2016/2017 s’estan atenent a 28 infants, 17 nens i 11 nenes d’entre 6 i 13 anys, atenent als cursos de Primària.

2. JUSTIFICACIÓ DEL PROJECTE

L'Associació d'Educació i Lleure Ubuntu realitza un acompanyament integral a les famílies i els infants i joves de la Zona Nord de Nou Barris, des de fa 8 anys, a través del lleure educatiu. L'arrelament de l'entitat al territori, el vincle i reconeixement de les famílies, juntament amb la xarxa amb altres entitats, són motius suficients perquè l'Associació Ubuntu sigui la idònia per a realitzar aquest projecte diari. Fins fa tres anys, aquest acompanyament es donava a través del Cau i la Comissió de Famílies en horaris de cap de setmana. Durant els tres últims anys, i gràcies a la realització del Casal Infantil Ubuntu/Centre Obert, aquest acompanyament ha estat molt més constant i diari. I per tant, s'ha pogut arribar a cobrir necessitats, abans impossibles d'assumir.

Va ser durant el curs 2016 que el projecte de Casal Diari es va homologar com a Centre Obert. La seves característiques principals són que està ubicat a l'entorn habitual de l'infant o jove, i que la seva intervenció es basa en l'atenció individualitzada, mitjançant el treball tutorial, la família i el treball en xarxa amb altres agents socioeducatius i amb la comunitat.

Va dirigit a infants i adolescents entre 6 i 14 anys en situació de vulnerabilitat, actuant com a agent de prevenció, detecció i denúncia de situacions de risc.

3. EL PLANTEIG EDUCATIU

DESCRIPCIÓ I VALORACIÓ DELS OBJECTIUS

A través de la tasca diària que realitzem al C.O. Ubuntu cada tarda, pretenem millorar la qualitat de vida dels infants i famílies que el conformen, marcant-nos els següents objectius generals:

- Prevenir i detectar les situacions de risc social i de ruptura amb la família i l'escola.
- Afavorir la socialització i la integració social dels infants i famílies en els diferents àmbits on participa.
- Donar suport, estimular i potenciar l'estructuració i el desenvolupament de la personalitat dels infants

- Potenciar per l'adquisició d'aprenentatges i competències bàsiques.
- Oferir un espai de cura i protecció per l'infant i les famílies.
- Acompanyar i orientar a les famílies en els processos educatius i socials dels seus fills.

Les accions socioeducatives que han marcat aquest any la nostra intervenció amb els **infants** han estat les següents:

- S'ha desenvolupat mitjançant activitats i la pròpia convivència, l'àrea afectiva-emocional, doncs és bàsic per a que els nostres nens/es, tinguin més eines per reconèixer i gestionar emocions, resoldre conflictes, augmentar l'afectivitat, capacitat d'abstracció, concentració...
- S'ha acompanyat a l'infant en el seu procés educatiu de manera personalitzada, fomentant la responsabilitat i autonomia que els propis nens han de tenir envers al seu aprenentatge. A més a més, hem implicat i treballat conjuntament amb la família i l'escola en aquesta tasca.
- S'ha potenciat la socialització i integració positiva del nen/a en el C.O i en les activitats socials, lúdiques esportives i escolars de l'entorn. La pròpia interacció dels infants en aquests espais crea oportunitats per millorar habilitats socials, gaudir i practicar l'empatia, la cooperació, participació activa, pertinença de grup...integrant d'aquesta manera, eines que els serviran al llarg de la seva vida.
- S'ha fomentat l'autonomia personal i potenciat els hàbits d'higiene. Diàriament hem treballat aspectes com, neteja de mans abans de menjar, rentar-se les dents, recollir entre tots els espais utilitzats...
- S'ha treballat transversalment l'educació en valors que potencien el desenvolupament integral de l'infant (esperit crític, igualtat de gènere, respecte, tolerància...)

La nostra intervenció amb les famílies es basa en l'acompanyament d'aquestes, per aconseguir potenciar la vinculació i implicació en el procés educatiu del seu fill.

Durant aquest any hem treballat amb les famílies des d'*espais informals* com ara l'entrada i sortida de l'infant al C.O. Aquests moments són crucials, ja que els aprofitem per conèixer millor la situació

real del nen/a i intercanviem informació que ens serveix per treballar amb aquest/a. A més a més, és un espai on les famílies aboquen dubtes, malestar, incògnites que ens donen una visió més amplia i des d'on podem orientar la pràctica educativa, en determinades circumstàncies.

També oferim *espais formals* amb les famílies, on realitzem entrevistes i reunions en les que establim acords i pactes, mitjançant compromisos educatius familiars. Aquests acords ens serveixen per a que C.O. i família vagin en una mateixa línia per aconseguir els objectius marcats amb el nen/a de manera conjunta. Aquests espais també ens ofereix un diàleg que ens ajusta a la realitat que viu el nen/a, per poder donar així, una resposta més adient a les necessitats i capacitats d'aquests.

A més a més, intentem que hagin espais d'interacció entre el quotidià de l'infant al C.O. i la família (sortides conjuntes, activitats puntuals i festes finals de trimestre) per poder nodrir-nos de les oportunitats que això ens ofereix (veure funcionament familiar, tipus d'interacció, necessitats, actituds...).

DESCRIPCIÓ I VALORACIÓ DELS OBJECTIUS DELS SUBGRUPS

GRUP: DOFIMONSTRES

❖ Descripció del grup

El grup de Dofimonstres és un grup molt divers i heterogeni, està compost per 14 infants: 6 nenes i 8 nens d'edats compreses entre 6 i 9 anys, majoritàriament són de 2n i 4rt curs. Son d'indrets ben diferents pel que la procedència i ètnia és molt diversa. També venen de dos escoles diferents del barri de Ciutat Meridiana: Mestre morera i Ferrer i Guàrdia.

En general és un grup molt mogut, actiu, amb ritmes molt diferents i motivat, pel que s'han detectat diferents necessitats i inquietuds. Cal destacar, que hi ha nens i nenes amb necessitats educatives especials, i en alguns moments, presenten molt malestar i dificultat per gestionar-lo, i en conseqüència, dificultats en el comportament i l'aprenentatge.

Aquest curs hi ha hagut canvis respecte al curs passat: rutines, dinàmiques, referents, i nens i nenes. Dins del grup hi ha hagut una educadora referent i un monitor de suport. S'ha pogut establir un bon

vinclen entre els referents i els infants. Pel que fa al grup general, les noves incorporacions s'han pogut incloure favorablement dins de grup.

❖ Dinàmica general

El grau de conflictivitat ha estat força present en el dia a dia, a causa de múltiples variables. Per tant, s'ha treballat molt el respecte i la resolució de conflictes amb el grup. En aquest aspecte pensem que des de principi de curs fins al final, s'han notat millores, no obstant encara, persisteixen alguns conflictes al dia a dia.

Durant l'any, la relació que s'ha establert amb l'educadora i monitor és molt propera, de confiança, on el grup ha pogut reconèixer els límits i les normes establertes, tot i que alguns nens els hi ha costat més que a altres, transgredint en ocasions la norma. El tracte és proper i els rituals d'acollida i de sortida (salutacions, acollida, i acomiadament) són espais bàsics com a treball educatiu, i els infants ho tenen molt assumit. Cal explicar que el comportament general del grup depèn de diversos factors:

- Estat d'ànim del nen/a; en ocasions si un dels infants presenta aquell dia certa inquietud, mal humor, tristesa, preocupació...sol repercutir a la dinàmica general del grup, ja que pot sorgir un conflicte més fàcilment pel fet d'estar més susceptible (Agent pertorbador de la dinàmica del grup). En aquest aspecte és on el grup, en moments, ha fet el major creixement ja que han après a gestionar aquestes situacions recolzant i sent més tolerants amb l'infant que ve alterat, intentant escoltar-lo i ajudar-lo i oferint solucions o visions diferents del problema.
- Activitats; segons el tipus d'activitat els infants es presenten més o menys motivats. L'hora de fer deures segons el nen/a s'ha de potenciar i motivar el màxim a partir de reforços positius constants. Quan l'activitat és més moguda es més difícil ja que es tracta d'un grup mogut i l'excitació els hi provoca pèrdua d'atenció, el que acaba propiciant una desconexió de l'activitat.

- Companys amb NEE que ha requerit l'atenció constant de l'adult en molts moments.

Al llarg de l'any es pot afirmar que tot i els conflictes que hi ha hagut, entre els infants s'han establert vincles afectius, d'ajut i d'amistat i s'han denotat millores notables en relació al principi i final de curs.

❖ Objectius

- Generar cohesió de grup i un bon ambient de treball i de joc.
- Treballar amb l'Infant per que adquireixi uns valors fonamentals, com són el respecte, la solidaritat, la igualtat, l'empatia i el companyerisme.
- Potenciar les seves habilitats socials
- Vetllar per l'adquisició i reforçament d'hàbits bàsics com és l'ordre, la higiene, la puntualitat, la assistència, la cura del material...
- Potenciar hàbits d'estudi per reforçar l'aprenentatge.
- Expressar lliurement les seves emocions, vivències, dubtes i pors així com saber-les canalitzar.
- Treballar l'autoestima d'un mateix.
- Poder mantenir un contacte diari amb les famílies per tal de tractar tant la situació familiar com respecte al nen/a.

❖ Valoració objectius, resultats i indicadors de grup

En relació a la cohesió grupal, creació d'un bon ambient, integració, gaudir de les relacions... considerem que dins del grup s'ha creat un vincle entre ells i s'ha creat un bon ambient de treball, joc i estudi. No obstant, hi ha forces conflictes que el grup ha de aprendre a gestionar encara. Aquest vincle sobretot ha quedat més explícit durant les colònies.

En ocasions s'han creat situacions i moments molt bonics en els que els infants han expressat obertament les seves pors o malestars tant a l'escola com a casa i entre ells a vegades s'han recolzat de forma positiva així doncs s'ha treballat mitjançant el termòmetre de les emocions l'expressió d'aquestes.

En quant al treball dels valors fonamentals com el respecte, el companyerisme... i l'adquisició d'hàbits bàsics com l'ordre, fer els deures, la higiene... etc. s'ha treballat cada dia, fent d'ells part indispensable del dia a dia. El treball en valors és un aspecte que constantment estem remarcant a través del conte UBUNTU però a alguns infants encara els hi costa força. Els hàbits poc a poc és van assolint tot i que costa per exemple; que facin bé la fila o recollir els espais.

Un dels principals objectius amb cadascun dels infants és reforçar el seu auto concepte; aquest considerem que és un dels més treballats, ja que per la manca d'estímuls i reforçadors positius amb els que es troben al seu voltant, la majoria dels infants presenten molta frustració i alhora una molt baixa autoestima. Per tant s'ha treballat molt el reforç positiu, l'estima, la motivació, intervencions individualitzades, recursos individualitzats, la responsabilitat... I es nota amb les ganes i motivació que venen molts infants.

Els objectius plantejats a nivell familiar podrien ser més satisfactoris, no obstant hi ha hagut bona comunicació amb algunes de les famílies presencialment en el moment de comiat o ja sigui per telèfon o més formal en reunions establertes. S'ha realitzat una reunió de compromís educatiu per família, amb algunes famílies s'ha fet alguna reunió més segons necessitats. El fet de que les famílies vinguin a buscar als nens i nenes, permet tenir un moment de trobada diària per traspàs de informació a tots els nivells.

GRUP: SWAGGERS

❖ Descripció del grup

El C.O va iniciar el curs amb 14 membres que constituïen el grup de grans amb el nom de "Swaggers", encara que per circumstàncies diverses hi ha hagut quatre baixes al llarg del curs, dues voluntàries i dues retirades de tutela, pel que van canviar de residència. Les edats dels infants d'aquest grup estan compreses entre els 10-13 anys, dels quals únicament 3 son nenes, sent un grup majoritàriament masculí.

Gairebé tots els infants que assisteixen al C.O son de la zona nord de Nou Barris, encara que també n'hi ha de Montcada i Reixac, pel que en conjunt, tot el grup de grans estan escolaritzats en 4 centres diferents. És un grup compost majoritàriament per infants de 6é del CEIP Mestre Morera, la

qual cosa fa que alguns nens siguin grup natural fora del casal. Aquest fet en ocasions ha estat positiu i d'altres no tant i per tant s'ha hagut de treballar per a arribar a fer cohesió grupal.

Ens trobem amb nens/es amb dificultats d'aprenentatge, de comportament i discapacitat intel·lectual, pel que hi ha cops que es fa difícil una atenció individualitzada de qualitat. Aquesta multifuncionalitat dóna riquesa al grup, però s'ha hagut de treballar molt per a aconseguir un grup cohesionat i una bona dinàmica general perquè, a més, les inquietuds i motivacions han estat molt diverses entre ells.

Aquest curs hi ha hagut dues educadores referents en aquest grup.

❖ Dinàmica general

A principi de curs la incorporació de noves persones a l'equip educatiu i de rutines ha fet que els nens/es experimentin alguns canvis que han hagut d'integrar. En el cas d'aquest grup, trobar l'equilibri entre les necessitats reals i les seves demandes a vegades no ha estat fàcil.

Pel que fa a l'espai d'estudi el grup s'ha dividit per a poder donar qualitat, assistència i un seguiment individualitzat a cada nen. A vegades ha estat complicat per la manca de motivació de cadascú o per la frustració que els produeix. Sovint ens trobem que la demanda acadèmica no va acord amb el seu nivell cognitiu. Hem intentat potenciar el treball dels continguts curriculars a partir de materials atractius i motivadors i aprendre des d'una vessant més lúdica (jocs lingüístics orals i escrits, matemàtiques i experiments, audiovisual i art). A final de curs i degut a les baixes que hem tingut, el grup s'ha tornat a unificar en un sol espai de treball.

Durant el curs hem seguit algunes dinàmiques fixes dins la programació que ens han ajudat a l'hora d'adquirir hàbits: salut bucodental, assemblea quinzenal, ordinadors un cop per setmana, Belluga't (conjuntament amb el grup de Dofimonstres) i la Revisió final.

El C.O és un espai de protecció i un lloc on tots els membres que hi formem part caminem cap al respecte mutu i acceptem les diferències dels altres. Aquest missatge, del qual en son sabedors tots els infants, en ocasions s'ha desdibuixat. Malgrat que a principi de curs es van establir una sèrie de pactes de convivència (pensats i redactats entre tots/es) una part del grup de Swaggers s'ha

posicionat constantment en la confrontació i buscant la transgressió de la norma. Com a educadores ens hem hagut de plantejar sovint de quina manera marquem límits o busquem la línia entre la intransigència, la contundència i l'autoritat. A més a més el nivell de malestar individual que molts d'ells pateixen a diari (a casa, al barri, a l'escola) es fa més latent en tot el grup.

El vincle afectiu ha estat bàsic però alhora genera resultats més lents i és complicat en especial en aquesta franja d'edat. Crear llaços i ser propers ens facilita connectar i generar als infants espais de confiança perquè expressin lliurement com es senten. Rituals com l'acollida, l'acomiadament o el quotidià també ens aproxima a ells.

❖ **Objectius**

- Millorar la cohesió grupal
- Treballar el control emocional i la gestió d'emocions.
- Impulsar el Respecte
- Integrar habilitats socials que afavoreixin la relació amb els altres
- Potenciar la resolució de conflictes
- Reforçar l'autonomia en els hàbits d'estudi per millorar l'aprenentatge
- Promoure l'assemblearisme i la comunicació

❖ **Valoració objectius, resultats i indicadors de grup**

La millora de la cohesió grupal ha sigut un objectiu transversal durant el curs. Podem dir que s'ha aïllat aquest aspecte des de principi del primer trimestre, on per la desconexió entre alguns membres del grup s'han anat buscant estratègies per generar vincles. S'han proporcionat espais (benvinguda-comiat, dinàmiques de confiança, jocs cooperatius, espais individualitzats i/o petit grup, etc.) on els infants s'han sentit aïllats, acompanyats i fins i tot han desenvolupat rols d'ajuda mútua.

Podem dir que hi ha hagut dos grups diferenciats dins del grup de grans; aquell que han conformat els infants més disruptius i amb un caràcter més hostil, i la resta de membres de Swaggers. La intensitat amb que s'ha exercit aquesta actitud, ha fet que la gran majoria d'infants busquin

alternatives i no se sentin còmodes ni partícips d'aquest joc, tal i com han posat de manifest en algunes assemblees, valoracions finals o tutories i espais individualitzats.

Així doncs, hem treballat vers les relacions socials positives, incorporant conductes que milloren les habilitats socials de cadascú. El procés de socialització de les persones el realitzem en gran mesura sota la influència del grup al que pertanyem i no com a membres aïllats. Per això sempre hem intentat reconduir aquelles conductes negatives, ja que afecten a qui les rep però també a qui les genera, ja que es produeix una constant sensació d'insatisfacció i disconformitat. Durant el primer trimestre especialment hem realitzat assemblees on hem parlat de discriminació, racisme i faltes de respecte greus. Hem vist una diferència en positiu a l'acabar el curs i hem notat un gran canvi en el moment en que els subjectes distorsionadors i disruptius han deixat de participar al C.O a causa d'una retirada per part d'EAIA.

Per les característiques del grup d'aquest any hem treballat molt el control emocional i la gestió d'emocions. Contínuament s'han fet intervencions i processos de mediació. Els nivells de violència física, verbal i estructural son latents en els infants que participen del recurs i això ha afectat a la dinàmica de les tardes. Hem treballat l'autocontrol i la no-violència, la motivació, l'autonomia (constància, esforç, superació, utopia) i la responsabilitat. Aquest últim punt l'hem remarcat especialment.

Activitats com la visualització del documental "L'Equip petit", el cinefòrum, el rol playing de resolució de conflictes o el joc de les siluetes i adjectius, han donat peu a conèixer i fer associacions a tots aquests conceptes en posteriors activitats. El llibre de l'Emocionari també ens ha ajudat especialment a partir del 2n trimestre per posar nom i entendre què els hi passa per dins.

En alguns casos se'ns ha fet demanada des de coordinació amb tutors, on hem coincidit en aquest bloqueig emocional i l'hermetisme d'algun infant i, tot i que ha minvat al llarg del curs, segueix estan molt present.

Cal seguir treballant molt en aquest aspecte però podem dir que hem acabat el curs més relaxats i fins i tot molts infants han demanat ajuda i han aprofitat espais individuals o han fet demanda

d'alguns recursos: anar al racó de la calma, poder llegir el conte de l'Ubuntu per estar més tranquils, demanar 5min per sortir a fora, etc.

El concepte de "Respecte" tot i que és implícit en el nostre projecte i en la filosofia de l'associació, l'hem redactat com a objectiu específic un cop hem començat el curs. En primer lloc hem detectat com a bàsica la necessitat de fer un acompanyament amb el grup en el respecte cap als demés, ja que a primer trimestre van aparèixer alguns episodis de racisme i participació excloent. Es va fer una assemblea per posicionar-nos com a membres de grup i veure quin és el nostre paper i la nostra responsabilitat com a tals; els resultats i valoració que en van fer va ser molt positiva. No obstant, és un valor que hem anat incorporant també des d'altres prismes com el respecte per un mateix (hàbits saludables: berenar, cura del propi cos, higiene bucodental); el respecte per les normes i joc net i el respecte per l'entorn (medi ambient, espais compartits).

Pel que fa als hàbits d'estudi en el grup de grans ens ha interessat donar èmfasi en guanyar autonomia i eines perquè els infants s'autogestionin, no ens hem centrat tant en els resultats qualificatius. L'equip educatiu durant el curs ens hem anat plantejant noves maneres per fer de l'espai de reforç un lloc més lúdic, amb estímuls motivadors. Hem vist una participació molt més implicada per part dels infants un cop s'ha canviat la dinàmica i hem dividit aquest espai per àmbits (jocs lingüístics, jocs matemàtics, jocs de taula, lectura, art, noves tecnologies).

A final de curs també podem dir que hi ha hagut un augment de resultats en les competències bàsiques de cicle superior d'una de les escoles on cursen infants del C.O, per la qual cosa se'ns ha fet un reconeixement de la tasca feta.

Cal dir que els espais on s'han realitzat Aula d'estudi assistit no han sigut els més idonis i seria interessant buscar una alternativa

La promoció de l'assemblearisme és un dels aspectes als quals hem donat més pes aquest curs. La filosofia del diàleg ens ajuda a gestionar-nos com a grup i, de fet, moltes propostes s'han acabat incloent en la programació. No obstant hi ha encara moltes mancances en aquest sentit i se'ls ha d'acompanyar contínuament perquè integrin la diferència entre consens i votació. A part el treball

de l'escolta activa i l'espera encara els costa molt. L'espai de valoració final ens ha ajudat per reforçar aquest ítem i seguir treballant en la mateixa línia.

LÍNIA EDUCATIVA I PROGRAMES SOCIOEDUCATIUS

Apostem per una línia educativa basada en cinc pilars que permetin fer un acompanyament integral: l'infant mateix, el grup, la família, el treball en xarxa i el treball amb la comunitat. Les línies educatives que caracteritzen l'acció socioeducativa que es porta a terme són les següents:

- **L'educació activa:** entenent l'infant i adolescent com a subjecte del seu procés, respectant les fases de la seva pròpia evolució.
- **L'educació integral:** aquell procés que afavoreix i posa a disposició de l'educand els elements necessaris per assolir un grau òptim de maduresa com a persona i membre actiu de la societat, treballant tots els àmbits del menor: físic, psíquic, afectiu, social i cultural.
- **L'educació intercultural:** educació que afavoreix la convivència i relació entre les diverses cultures.
- **La coeducació:** educació en condicions d'igualtat d'oportunitats i drets entre nens i nenes, amb l'objectiu que creixin en el respecte i valoració mútua
- **L'educació en valors:** educació dels infants en els valors de la democràcia, la tolerància i el respecte i la valoració de la diversitat i les diferències d'opinions, opcions i orientacions personals (FEDAIA, 2009: 17).

Per poder seguir aquestes línies educatives realitzem els següents **programes socioeducatius (PS)**:

- A. P.S.Suport al procés d'escolarització:** una línia de treball important és la de reforçar i acompanyar el procés d'aprenentatge escolar, afavorint la integració a l'escola, prevenint l'absentisme i el fracàs escolar, i alhora poder potenciar uns millors resultats acadèmics. Partim del seguiment individualitzat de cada nen/a i treballem les seves necessitats.

S'ha configurat l'espai d'estudi com un suport on s'ha pogut treballar la confiança, el progrés personal i l'autoestima ("ser capaç"), s'ha estimulat la creativitat i la curiositat a través de tallers. Cadascú té material individualitzat i pot escollir entre fer el material individualitzat o

realitzar activitats del material didàctic facilitat (jocs, contes, música, audiovisuals). Sobretot potenciem que a l'espai d'estudi hi hagi algun moment per la lectura i escriptura. S'ha pogut crear un bon clima per crear hàbits d'estudi i estratègies d'aprenentatge.

Al llarg de l'any hem realitzat reunions de coordinació amb els tutors i les tutores, logopeda i psicòloga, etc. dels infants participants per tal de fer un seguiment més acurat i poder establir una coherència, en quant a estratègies i maneres de fer respecte de l'infant.

- B. P.S. Educació en el lleure i esportiva:** el lleure educatiu és ideal per potenciar un procés de socialització dels infants. Entenem el lleure educatiu no com un temps que cal omplir sinó com l'aprenentatge de la gestió d'aquest temps en benefici del propi infant. D'aquesta manera es compta amb l'Infant per a que esdevingui protagonista de l'acció i perquè es senti part activa del C.O. Es treballa en grups reduïts per edats millorant així l'atenció de cada infant.

Per afavorir l'educació integral dels infants, els proporcionem un ampli ventall d'activitats lúdiques i esportives basat en un espai de convivència saludable. Aquest tipus d'activitat vincula ràpidament l'infant amb el projecte perquè el connecta des de la dimensió afectiva i emocional. En aquest espai treballem la interrelació entre els nens i nenes, les educadores i els seus companys. És un moment molt important perquè a través del joc els infants desenvolupen la seva creativitat, aprenen a compartir i a comunicar-se i per tant aprenen habilitats socials. També s'intenta en la mesura que es pot que infants puguin gaudir d'activitats que s'escapen completament del seu dia a dia, no tant per una raó econòmica, que també, sinó per aspectes propis del barri i de la cultura que si genera.

- C. P.S. Educació per a la salut:** es procura potenciar el coneixement, cura i acceptació del propi cos i acompanyar a descobrir i assumir les pròpies emocions. Molts dels nens i nenes del C.O tenen una alimentació deficitària. Des del CO es proporciona un "berenar saludable", un berenar abundant, variat i equilibrat per tal de cobrir les necessitats de nutrició. El berenar és també una activitat especial de relació i comunicació on s'adquireixen hàbits d'autonomia, d'higiene (rentar-se les mans, les dents, recollir,..) i de relació social.

Tanmateix en el C.O promovem hàbits saludables des de diferents tallers en els quals participen els infants, com pot ésser l'activitat de cuina que els hi encanta, els espais de berenar i esport on treballem de forma integral aspectes d'higiene i hàbits i estils de vida saludables.

❖ **Salut socioemocional:** entenem que l'objectiu de la vida és ser feliç, i ser feliços és un sentiment que hem de practicar i interioritzar. L'educació socioemocional ajuda en la finalitat última de ser feliç: millora el desenvolupament integral de la persona i de les seves relacions. Així, treballem per adquirir un millor coneixement de les pròpies emocions, desenvolupar l'habilitat de controlar les pròpies emocions, aprendre a gestionar-les i adquirir l'habilitat de generar emocions positives. Aquest programa l'hem realitzat mitjançant dinàmiques sobre les emocions i mitjançant la revisió final del dia.

D. P.S. Foment de les competències socials: amb l'objectiu de millorar les relacions interpersonals, fer prevenció de conflictes socials i afavorir processos de resiliència, organitzem activitats on els infants tenen un espai de diàleg i conversa. Cal remarcar que també apostem per la coeducació com a acte educatiu intencional que té per objectiu eradicar el sexisme, alhora que pretén eliminar les desigualtats de gènere i les jerarquies de gènere. Per això volem educar donant les mateixes oportunitats als uns i a les altres, potenciant aquells aspectes dels rols de gènere que se solen inhibir i sobretot educant en el respecte a la diversitat.

E. P.S. Atenció a les Famílies: és important la comunicació, el compromís i les vivències positives de les famílies i aconseguir que aquestes siguin part activa en el seu procés de canvi i de millora. La comunicació amb les famílies dels infants es fa de manera formal mitjançant una reunió general a principi de curs realitzant reunions de compromís educatiu per conèixer la família i poder pactar objectius a treballar conjuntament. Durant el transcurs del curs vetllem per garantir una relació més quotidiana i diària fent ús de l'hora d'entrada i l'hora de sortida del centre per adquirir un grau de col·laboració i comunicació amb les famílies, implicar-les en el seguiment del seu fill/a, així com entendre les relacions establertes en la família. També, es fa una reunió de compromís educatiu amb cada família i

es fa ús de reunions esporàdiques amb la família sense infant o amb infant (depenent de la situació) quan es creu necessari per tal de coordinar-nos a l'hora d'intervenir amb l'infant.

- F. **P.S. dinàmiques de participació**: impulsem models participatius per a fomentar l'educació per a la ciutadania, la solidaritat i la integració positiva a l'entorn. Mitjançant aquests programes l'infant té l'oportunitat de promoure transformacions en el seu entorn proper, sentir-se útil i valorat i confiar en què els canvis sí que són possibles. Des de l'Ubuntu creiem imprescindible la dinamització comunitària, per tal de treballar la inclusió i pertinença al barri i el seu entorn més proper. Per això participem en la dinamització comunitària del barri i de la nostra ciutat a través de la participació del Carnestoltes, Sant Jordi, les Festes Majors, Cavalcada de Reis, Acte de Visualització dels Centres Oberts i casals Infantils, etc.

4. METODOLOGÍA PEDAGÓGICA

Partim d'una aposta integradora en què l'atenció, la comprensió, l'escolta, el reconeixement i el vincle són fonamentals. Per això, ens basem en un model que pretén empoderar els infants creant un vincle i un espai educatiu encaminat a investigar i comprendre els significats de les seves vides i acompanyar-los en aquest procés d'empoderament.

Entenem el PEI com l'estratègia que permet endreçar i orientar la pràctica educativa diàriament, permet fer un seguiment de cada infant i plantejar-ne objectius tenint en compte potencialitats i mancances de l'infant.

La metodologia de treball és fer ús d'un sistema d'autoeducació progressiva on els mateixos nens i nenes participin activament de la seva educació, i les referents escoltem i acompanyem aquest procés. Ho fem a través del treball per objectius que volem assolir amb els infants segons les seves potencialitats i mancances. El mètode pedagògic que utilitzem és l'educació socioemocional i la participació activa. Per treballar aquests aspectes hem fet ús d'estratègies com:

jocs cooperatius, l'assemblea, dinàmiques de confiança, vídeos, contes, dinàmiques de les emocions.

Oferim l'espai assembleari com l'escenari en el qual els infants poden adquirir i assajar els hàbits que esdevindran, amb el temps, les actituds que reflecteixen els valors pels quals eduquem. Escoltar, informar-se, respectar, prendre compromisos, reconèixer i valorar l'esforç; tots són hàbits que conformen una actitud activa, no conformista, col·lectiva, oberta, respectuosa, confiada i coherent.

Entenem que el treball en xarxa és fonamental i per tant ens coordinem amb tots els agents socials i educatius que intervenen en cada cas per garantir l'atenció integral dels infants.

5. L'EQUIP D'EDUCADORS/ES

L'EDUCADOR/A

L' Equip base del Centre Obert Ubuntu és:

- *1 directora/coordinadora general* (30h): tasques de coordinació i gestió de l'entitat, a més a més de tasques de suport educatiu al CO i reforç escolar individualitzat amb tres noies de Secundària.
- *1 coordinadora pedagògica* (30h): coordinació amb els altres agents educatius, relacions institucionals i amb altres entitats del teixit associatiu del territori. Vetlla perquè la planificació, realització i avaluació del projecte es dugui a terme. Alhora també fa suport en la intervenció educativa.
- *3 educadors/es* (25h): assumeixen les tasques de planificació i funcionament quotidià de les activitats, referents de grup i seguiment individualitzat dels infants, així com coordinacions amb altres agents.
- *1 logopeda i una psicòloga* (25h): reeducació de logopèdia i atenció terapèutica individualitzada.

L'equip d'educadors/es es considera un model i referent pels infants, que vetlla perquè el CO sigui un espai de seguretat pels infants, perquè cada tarda es doni un ambient positiu en el que es comparteixen moments, coneixements, experiències, opinions, jocs, riures, raonaments, activitats, somnis, alegries, frustracions, conflictes, diferències, tallers, habilitats, etc.

Els educadors i les educadores són molt conscients del paper que juguen en l'educació dels infants, i per aquest motiu s'esforcen en generar un ambient de respecte i tolerància, en les que puguin viure totes les diferències d'una manera positiva. Això esdevé amb cada conversa, raonament, activitat, dinàmica, joc, etc... Es consensua la manera de tractar certs aspectes o situacions que l'equip viu amb els infants, establint uns mateixos objectius a treballar amb cada infant respectant el seu procés i moment.

En els moments que sorgeixen situacions que són difícils de resoldre, l'equip es recolza i es fa costat davant situacions delicades o que requereixen de la presència de més d'un educador o educadora. Hi ha moments que la complicitat de la mirada entre educadors/es, serveix per entendre allò que senten o necessiten de l'altre/a educador/a. D'aquesta manera l'infant pren com a referència l'adult que també necessita acompanyament i recolzament.

ORGANITZACIÓ DE L'EQUIP

Tot l'equip treballem conjuntament plantejant criteris comuns d'intervenció amb famílies, infants i xarxa, per consensuar línies pedagògiques comunes i evitar incongruències que generen malestar i incomprensió. Vetllem d'aquesta manera, per a que els infants assoleixin un desenvolupament integral dintre d'un espai de cura i protecció.

Per a que això sigui possible, ens reunim dos cops per setmana; una reunió a principi de setmana per organització i planificació de les activitats, i poder així preveure espais, materials... i traspàs d'informació de coordinacions amb diferents agents (SS, EAIA, escola, comissió social...). Una altra reunió, a finals de setmana, per parlar de casos i intervencions concretes.

A més a més, s'estipula quinzenalment una reunió amb la coordinadora general de l'associació per traspàs d'informació, actualització de casos, demanda de serveis per a famílies i infants (logopèdia, teràpia familiar...), programes LaCaixaProinfància...

Tot i així, diàriament, en acabar la intervenció, es dedica una estona per compartir com ens ha anat la tarda, i posem en comú situacions que s'han donat, per poder estar actualitzats de com han estat i s'han sentit els nens i nenes del C.O. i el propi equip.

Com a equip, valorem molt positivament aquestes reunions per una millora en la estructura diària i d'idea de projecte comú. Ens ajuda a valorar el quotidià, i modificar o adaptar aquells aspectes que creiem que poden ajudar amb més qualitat a l'infant i família.

La meitat de l'equip és nou a l'associació i al barri, mentre que l'altra meitat s'inicia per primer cop a crear un C.O. Aquest fet, no ens ha estat favorable, ja que en molts casos la confusió ens ha cegat. Ara bé, la motivació, la predisposició i les ganes de l'equip per dur endavant una bona tasca i millorar la intervenció amb els nens i nenes del C.O. ha sigut total.

Hem comptat durant tot l'any amb una noia de pràctiques. Valorem molt positivament la seva tasca, doncs ha vinculat molt bé amb els nens/es i s'ha adaptat a la dinàmica amb molta motivació, ganes i il·lusió. Ha mostrat un gran interès per millorar el dia a dia dels infants i ha proposat idees i activitats per dur-les a terme. En moltes ocasions ens ha estat de gran ajuda per alliberar-nos i poder fer una intervenció més individualitzada amb algun nen/a que ho requeria.

A continuació especificarem amb unes taules, les responsabilitats i funcions de l'equip depenent del perfil de cadascú, per fer-nos una millor idea de aquelles tasques que desenvolupem al C.O.

TASQUES I RESPONSABILITATS DELS EDUCADORS CONTRACTATS A 25H

PERFIL: EDUCADORES SOCIALS

Perfil d'Educador Referent de grup
Intervenció directa amb els nostres infants
Reunions de coordinacions tutors + passar les actes
Reunions de l'equip
Elaboració de programacions, material i cerca de recursos i valoració

Ser referents i acompanyar als voluntaris
Ser referents i acompanyar a les persones de pràctiques
Preparació dels berenars
Neteja i manteniment de l'espai que et toqui
Reunions de programació
Reunions coordinació CO i Ubuntu
Atenció a les famílies de qui s'és referent
Elaboració i revisió dels PEIS
Elaboració d'Informes de Reforç
Revisió dels programes socioeducatius i el seu desenvolupament
Preparació colònies/altres sortides...
Extres
Carnestoltes
Sant Jordi
Festa Final de curs Ubuntu
Creixem Jugant Aprenem a viure (Coordinadora Infantil de Nou Barris)
Cultura Va De Festa (Coordinadora Infantil de Nou Barris)

TASQUES I RESPONSABILITATS DE LA COORDINADORA CONTRACTADA A 30H

Perfil Coordinadora C.O
Intervenció directa amb els nostres infants
Reunions de coordinacions amb les escoles (Comissió Social)
Reunió setmanal de coordinació General
Reunions Xarxa barri (Comissió Infància)
Reunions de l'equip
Reunions de coordinacions amb serveis externs + passar les actes
Ser referents i acompanyar als voluntaris
Ser referents i acompanyar a les persones de pràctiques
Preparació dels berenars
Neteja i manteniment de l'espai que et toqui
Reunions de coordinació amb Trampolí, Escola...
Reunions de programació
Elaboració de programacions, material i cerca de recursos i valoració
Respondre els embalsis i les trucades pertinents
Atenció a les famílies, comunicacions varies, informacions d'interès...
Elaboració i revisió dels Peni's
Elaboració d'Informes de Reforç
Revisió dels programes socioeducatius i el seu desenvolupament
Preparació de documentació
Coordinació del projecte (revisió equip, funcionament de grups...)

Seguiment del treball intern de l'equip
Traspàs informacions infants i famílies als referents
Gestió beques (pre i post)
Preparació colònies
Planificació del curs i metodologia de treball de l'equip/projecte
Gestió de l'equip (dies personals, baixes, vacances, conflictes...)
Representació institucional/ Balanç econòmic
Extres
Carnestoltes
Sant Jordi
Festa Final de curs Ubuntu
Creixem Jugant Aprenem a viure (Coordinadora Infantil de Nou Barris)
Cultura Va De Festa (Coordinadora Infantil de Nou Barris)

FORMACIÓ DE L'EQUIP

Des de l'entitat s'aposta fermament per la formació continua, com a eina personal i professional, i és per aquest motiu que cada any es procura proporcionar una formació que sigui enriquidora en ambdues direccions, tant per infants com per l'equip educatiu. Durant aquest curs s'han realitzat dues formacions.

-XVIII TROBADA DE CENTRES OBERTS INFANTILS I JUVENILS DE CATALUNYA : La tria d'aquest tema té origen en l'augment d'infants i adolescents que presenten dificultats en salut mental i que assisteixen diàriament a les nostres entitats. La trobada va constar de dues parts: Treball de temàtica específica en petits grups a càrrec de professionals que van exposar situacions quotidianes de cada temàtica, per abordar la detecció i sobretot oferir estratègies d'intervenció en aquest àmbit. I una ponència final sobre prejudicis i etiquetes a la salut mental, a la que hi vam assistir tot l'equip.

-CONSTEL·LACIONS FAMILIARS: A través de les constel·lacions sistèmiques podem conèixer l'origen o la causa d'un conflicte, ja sigui de tipus personal, social o organitzacional, facilitant, a través de la participació de representants, una nova visió del conflicte i dels components implicats en ell, així com els passos cap a una solució satisfactòria. Les constel·lacions s'estan revelant com una eina potent i amb gran capacitat per desbloquejar aspectes de la nostra vida, i ens proporcionen una informació molt fiable en poc temps.

Aquesta metodologia aplicada amb infants pot proporcionar molta informació sobre quin és el paper de l'infant dins del seu sistema familiar, i així ajudar a entendre moltes de les emocions i bloquejos que pugui tenir.

6. FUNCIONAMENT

EL QUOTIDIÀ

Horari	Contingut	Descripció
16,30-17h	Espai de Trobada i Berenar	Espai destinat a acollir el moment d'arribada amb la intenció que els infants es relaxin i alhora treballar els hàbits d'higiene i d'alimentació. També és un espai per parlar i explicar com ha anat el dia, de manera informal, acudits, l'activitat que està prevista per aquell dia, etc. L'espai utilitzat ha estat el pati de l'escola, i els dies de pluja s'ha aprofitat l'espai del menjador de l'escola.
17-18h	Hàbits d'estudi	Acompanyament en el procés d'ensenyament-aprenentatge. Espai destinat a ajudar-los a concentrar-se en les seves tasques, a poder seguir l'agenda de deures escolars, a adquirir hàbits i estratègies d'estudi... Però també és un espai per fer jocs de paraules i de taula, enigmes matemàtics, llegir llibres i contes, dibuixos, crear històries, etc. i reforçar aquells continguts en els que cada infant mostra més dificultats. També hem fet ús de les noves tecnologies. L'espai utilitzat és el menjador i una aula de l'escola per el grup de grans i per el grup de petits la biblioteca de l'escola.
18-19h	Activitat	En general les activitats es programen trimestralment i tenen en compte els interessos, motivacions dels infants (sobretot el més grans), necessitats del grup i l'adequació als objectius educatius. Se'm fan de diferents tipus: plàstiques, lúdiques, d'expressió, esportives, noves tecnologies, etc. I es fan tant en grups com conjuntament. S'utilitzen diferents espais de l'escola (pati, gimnàs, aula de plàstica, aula d'informàtica, menjador, biblioteca)
19-	Temps lliure	Tot i que durant la tarda s'intenta que els infants expressin sentiments i opinions de forma oberta i col·loquial, és molt important crear un espai per expressar opinions, resoldre conflictes, fer valoracions i donar propostes.

19.15h	Assemblea, valoració i propostes	Aquest, és un espai àgil, on es pot parlar i fer servir altres formes d'expressió (s'utilitzen diferents recursos durant el curs: la bústia, les dianes de valoració, siluetes, murals de colors, parlem, les quatre cantonades, etc.). En aquest espai es potencia el desenvolupament del seu esperit crític d'una manera constructiva i on poden veure que la seva opinió es important i es té en compte.
19.15h	Arribada de les famílies i Comiat	És un espai de relació i permet parlar de forma distesa amb les famílies que venen a recollir als seus/seves fills i filles. Sovint les famílies dels infants que assisteixen al C.O. reben comentaris negatius sobre el comportament dels seus fills/es. Per això, l'espai d'acollida i de comiat s'utilitza per positivitzar les accions dels infants i crear vincles positius entre els infants, les famílies i l'equip educatiu. Els infants aprofiten aquest moment per ensenyar i compartir allò que han fet durant la tarda.

ACTIVITATS

Hi ha diferent tipus d'activitats, per un cantó hi ha activitats proposades per el centre o educadores depenent les rutines, horaris i programes socioeducatius del centre que són més fixes i d'altra banda i han les escollides per consens a través de l'assemblea, presentades i plantejades per el mateix grup d'infants.

El grup de Dofimonstres al primer trimestre feia càrrecs però no acabaven de funcionar i vam haver de fer un replantejament de com dur-los a terme i en el segon trimestre van funcionar com Swaggers i les responsabilitats eren compartides i de totes. En quant al moment de rentar-se les dents, hi havia infants que no sempre portaven el raspall, fet que va fer que compréssim raspalls de dents per tothom així ens asseguràvem que tothom mantenia una bona higiene bucal. Tot i que durant el segon trimestre ens vam despistar algun dia en l'hàbit de rentar-nos les dents en general als nens i nenes els hi agrada rentar-se les dents (ha costat més en el grup de grans), i ha estat un espai ideal per treballar hàbits d'higiene i la importància de la conservació i cura del propi cos.

Els deures han funcionat millor en el grup de Dofimonstres ja que l'espai (biblioteca) també convidava més. En el cas del grup de grans, ens hem dividit en dues sales per poder treballar en petit grup i crear un espai una mica més contingut. Cal remarcar que a alguns infants els hi ha costat agafar l'hàbit, i als Swaggers se'ls ha hagut d'acompanyar contínuament ja que per edat i

competències acadèmiques se'ls exigeix més des de l'escola. Tot i així, pensem que caldrà crear un espai un xic més amè i alternatiu en l'espai d'estudi per potenciar la seva motivació per aprendre.

Ens ha anat molt bé poder coordinar-nos amb les mestres dels nens i les nenes per saber potencialitats i mancances cognitives i d'aprenentatge i treballar conjuntament per la millora dels infants. Tot i així, seria necessari haver pogut realitzar les coordinacions abans. Per això, en relació al P.S de suport d'estudi caldria repensar-ho i crear noves estratègies per a que sigui un espai més adequat a les necessitats dels infants.

Pel que fa a les activitats diàries el grup de Dofimonstres durant el primer trimestre, per tal de conèixer el grup i tenir-lo contingut van jugar menys del que ens hagués agradat i ja en el segon i tercer trimestre es van realitzar activitats més variades i més sortides de l'escola (parcs, biblioteca, muntanya...). En el cas dels Swaggers el primer trimestre es van dedicar més al treball de cohesió grupal (a partir de jocs de coneixença, cooperatius, tallers per inquietuds) i els següents trimestres van trencar una mica la dinàmica establerta per fer més sortides pel barri i ajuntar-nos amb el grup de petits-mitjans.

En general l'espai d'ordinadors els ha motivat molt i el reclamen, per tant ha funcionat força bé, sempre els hem donat algun link amb alguna activitat i després ells/elles han pogut autogestionar l'espai o han utilitzat el recurs de la Revisteka (blog del casal) per escriure articles o explicar què fem al casal. En el cas de Dofimonstres s'ha pogut fer activitats sobre la confiança, la calma (purpurina) gestió de les emocions que han funcionat molt bé i que han ajudat a treballar la cohesió de grup, la cura i l'autocontrol. A Swaggers s'ha intentat fer un treball constant vers la participació no excloent (el respecte amb els demés), la responsabilitat i les diverses maneres de resoldre els conflictes, i específicament a partir de dinàmiques mogudes, role playings i visualitzacions de curtmetratges. S'ha fet especial èmfasi en les paraules *Bullying* i *Racisme* i, de fet, durant el segon trimestre i com a demanda del propi grup, ho hem treballat a partir de tallers de Graffiti, Rap per la no-violència i Hip Hop.

Hem intentat fer assemblees però és molt complicat ja que els hi costa molt després de fer deures; en el cas de Dofimonstres es van deixar de fer intentant que es fes a la revisió/valoració del final del dia. En el grup de Swaggers, tot i que costa molt fer un treball de l'escola activa i l'espera, s'ha

intentat mantenir com a espai quinzenal, encara que l'ús que n'han fet els infants ha estat més de demanda de propostes que de treball de consens.

En la revisió final del dia tant en el grup de petits com en el grup de grans és molt important per poder treballar la participació, les emocions, comunicació, cohesió, escolta activa, empatia, pertinença al grup i motivació. És un espai on cadascú explica que li ha agradat del dia i que no li ha agradat i com s'ha sentit durant aquell dia a través del termòmetre de les emocions. Els hi agrada participar i poder parlar però els hi costa escoltar a les altres persones. Algun dia per falta de temps no la podem fer i valorem que cal intentar poder-la fer el màxim de dies possibles. És un moment en que també es pot treballar aspectes de cada infant que pot millorar i ens permet veure si el dia a funcionat o no per poder avançar conjuntament un camí (estratègies per treballar el progrés personal i de grup). En el cas de Swaggers durant el segon trimestre es van crear les dianes de valoració, que ens servien per fer una autovaloració en que cadascú reflexionava vers com es posicionava respecte el grup, les activitats o els referents. No va acabar de resultar una eina útil i vam replantejar-ho i vam decidir tornar a la dinàmica de valoració final.

Durant el tercer trimestre tant Dofimonstres com Swaggers vam incorporar la bústia com un espai per poder fer suggeriments i dir paraules boniques per tal de fer veure la importància de dir-nos paraules agradables i no pas paraules desagradables. Ho hem fet un cop a la setmana i ha funcionat força bé.

El grup de Dofimonstres durant el 3er trimestre vam reforçar la cura de l'espai de tranquil·litat, on cuidàvem l'espai, el netejàvem, jugàvem i teníem cura de les plantes que havíem plantat al segon trimestre. També hem fet més sortides i ho valorem molt positivament i hem pogut realitzar més activitats conjuntes amb el grup de grans. Per la seva banda el grup de grans ha incorporat a la programació el Torneig de futbol, que ens ha servit per treballar amb la filosofia de *l'equip petit* i fomentar el treball de cooperació i transformació, veure les meves limitacions i superar-les. Tanmateix a mitjans i final de curs hem incorporat més activitats creatives com gimcanes fotogràfiques, creació d'slow i stop motion -guió i figures- o tallers de plastilina ecològica.

Pel que fa al treball socioemocional i participatiu, el grup de Dofimonstres aquest curs hem fet la dinàmica del conte dels monstres dels colors, el termòmetre de les emocions, el pot de purpurina, plantar una llavor, plantar enciams, la foto de la tranquil·litat com a eina de gestió de les emocions on els nens i nenes poden indicar gairebé diàriament quin és el seu estat d'ànim, explicant les seves

sensacions a nivell escolar i familiar. En el cas dels Swaggers la línia de treball ha estat similar; el respecte, les relacions socioafectives i el control emocional han sigut l'eix vertebrador sobre el qual hem estructurat la programació del curs. El nivell de violència (tant individual com estructural) i el malestar que viuen els infants han influenciat directament la dinàmica del grup. En acabar el dia obrim l'espai participatiu de revisió, i hem pogut aprofitar aquest espai per a valorar la tarda grupalment i de manera individual buscant aspectes a millorar i destacant aquells que ens han agradat. Així hem pogut fomentar la revisió personal i la responsabilitat d'un mateix com a individual i com part del grup i treballar l'expressió oral i la capacitat de donar a conèixer els seus sentiments i emocions.

També hem realitzat activitats específiques conjuntes d'ambdós grups d'edat per treballar la consciència de gènere, així doncs vam realitzar durant tot el curs i durant la setmana de la dona activitats relacionades amb la coeducació amb l'objectiu de modificar els models i prejudicis sexistes basats en la idea de la inferioritat o superioritat d'un gènere sobre un altre i detectar i combatre tots els comportaments sexistes i la violència de gènere, estimulants canvis cognitius, emocionals i de comportament. Així doncs hem fet activitats com: Conte, cançó nigeriana i mural Wangari, pel·lícula Malèfica, Brave i Como entrenar a tu dragón, Sant Jordi no sexista, conte dels colors, corresponsabilitat a casa, publicitat sexista, estereotips de gènere en cançons, Joc de la Oca de les dones, etc.

ACTIVITATS CONJUNTES

- **Túnel del Terror**

El grup de grans el dia de Halloween van preparar un Túnel del terror pels nens i nenes del grup de petits, va ser una activitat on es va potenciar l'autogestió del grup de grans i la consciència de gran grup.

- **Belluga't**

Ha estat una activitat planificada pels dijous on hem practicat diferents esports fent partits en dos grups diferents. L'esport i les seves múltiples pràctiques són potents eines de socialització i educació. El belluga't ha estat una activitat on poder moure'ns i canalitzar ràbia, nervis o per gaudir

del joc mogut a partir de diferents activitats esportives. Ens ha permès un element de cohesió i instrument per a la integració dels infants alhora que el belluga't ha configura't un escenari en el qual hi hem pogut observar conductes, intervenir-hi educativament i investigar-hi fets, tendències i rols socials.

- **Descoberta**

Vam fer una descoberta al barri amb l'acompanyament d'un carnet de descoberta. És una manera de implicar-nos amb el barri i crear consciència comunitària i teixir relacions vivencials entre el CO i el propi barri. Alhora, és un moment on ells i elles s'autogestionen i per tant és un espai on ells i elles des de l'autogestió, la cooperació i l'esperit d'aventura han d'aconseguir reptes. Els hi va agradar molt i va funcionar força bé tot i que a algun company li va costar entrar en la dinàmica pensem que se'n han de realitzar més.

- **Sortides als Parcs**

Aproximadament un cop cada dues setmanes hem anat al parc on hem pogut gaudir d'un espai de natura, dins de la pròpia ciutat, com a possibilitat per a l'esbarjo. Hem aprofitat els desplaçaments als parcs per desenvolupar hàbits cívics i de respecte cap a l'entorn. Creiem que és una activitat positiva poder anar al parc i que hi hem d'anar més, per tot el treball que comporta a nivell de valors: comportament pel carrer per anar i tornar (respectar les altres persones, caminar per la vorera, respectar els senyals de trànsit...), respecte amb el medi ambient i resolució de conflictes derivats dels jocs i la convivència.

- **Sortida Skate Parc de Canyelles**

Durant el segon trimestre i seguint la demanda que alguns infants ens han fet arribar en assemblea, ens desplaçem en transport públic fins a Canyelles per gaudir de l'entorn. Aprofitem aquest espai per parlar d'educació viària i respecte col·lectiu. També és una oportunitat per sortir del seu entorn més immediat, que possibilita ampliar la xarxa social i sortir del barri.

- **Celebració d'aniversaris**

Celebrem els aniversaris de cada infant fent un pastís i un petit regal, és una forma de treballar un moment de reconeixement i l'oportunitat de tenir un dia especial per ell/ella on totes col·laborem des de la il·lusió. Els hi agrada molt compartir aquest moment amb el CO.

- **Jocs d'aigua**

Quan ha arribat l'estiu i la calor hem fet jocs d'aigua, sobretot en les dues últimes setmanes del 3er trimestre així doncs hem aprofitat el gran patí de l'escola per refrescar-nos utilitzant una mànega i galledes d'aigua i gaudir d'una estona d'esbarjo. Ha estat una estona molt divertida i una forma de gaudir de l'estiu. És una de les activitats que més els agrada.

- **Tallers de cuina**

Al llarg del curs hem fet diferents tallers de cuina el resultat sempre és satisfactori ja que els agrada participar i manipular els aliments. És una manera de desenvolupar la seva creativitat artística, mantenir higiene i cura per manipular aliments i treballar rols de gènere.

- **Festa d'acomiadament de trimestre**

L'últim dia del CO de cada trimestre fem un tancament on participen els nen/es i les famílies. Comencem fent un vídeo de fotos fetes a cada trimestre amb els nens/es i les famílies i seguim fent un pica pica amb el taller de cuina del dia d'abans realitzat pels infants. És un moment força emotiu i cada trimestre han participat més famílies. Sobretot que vinguin els familiars als infants els motiva i al moment de veure les fotos se n'adonen que formem part d'un mateix grup i que entenem la realitat de cada família. És una activitat que ens permet crear uns vincles afectius i propers entre educadors i nois/es i famílies.

ACTIVITATS EXTRAORDINÀRIES

Durant el curs, s'han realitzat diverses activitats extraordinàries que han ajudat a augmentar el sentiment de pertinença grupal tant al C.O. com al barri on viuen.

- **Festa de la Castanyada**

Aquesta activitat va ser una festa organitzada i coordinada per la comissió d'infància. Va ser una tarda amb animació de circ a la plaça Roja per tot el barri, i més tard es van repartir castanyes per tothom. Va ser una activitat nombrosa on nens/es i famílies van participar.

- **Fireta d'Hivern**

Activitat organitzada per la comissió d'infància de Ciutat Meridiana amb l'objectiu d'oferir un espai lúdic, ple de jocs i tallers pels nens/es i famílies del barri, en una època festiva com és el Nadal, sense atribuir un component religiós. Es van fer jocs gegants, karaoke, muntar estructura en material reciclat, exprimir el teu suc de taronja per aconseguir el berenar...En fem una valoració molt positiva, ja que és una trobada divertida, que fomenta la pertinença de grup i barri, fent així una xarxa més sòlida.

- **Campanya Solidària “Cap Infant sense joguina, per la igualtat d'oportunitats”:**

L'objectiu d'aquesta activitat és fer arribar als infants amb menys recursos, joguines en un dia tant especial com el de l'arribada dels Reis Mags. Aquesta campanya és dirigida a les famílies de la Zona Nord: Vallbona, Ciutat Meridiana i Torre Baró, tant a les famílies que estan vinculades a l'associació com a les que encara no ho estan.

Alhora, també es vol potenciar la utilització de joguines educatives i no bèl·liques, i afavorir que cada infant tingui, com a mínim, una o dos joguines noves.

Per fer-ho possible, moltes persones voluntàries col·laboren i participen de la recerca, donació, recollida, organització i distribució de les joguines a les famílies. Sense totes elles, aquesta campanya no seria possible.

Per aconseguir realitzar aquesta campanya, durant el mes de novembre i desembre es fa una campanya de recollida de Joguines, es distribueixen punts de recollida en diferents equipaments i associacions del Districte: Ateneu Popular de Nou Barris, Casal de Joves Roquetes, etc.

Durant la primera quinzena de desembre, les famílies fan la demanda de joguines venint a l'escola durant uns dies i amb un horari establert, també a través del cau, l'escola, d'associacions i recursos que ens deriven a persones, el boca orella, etc...

S'ha de tenir en compte, que és una qüestió delicada, les famílies venen a nosaltres amb unes realitats molt dures i difícils, per la majoria no és fàcil fer ús d'aquestes ajudes i s'han de tractar aquests moments amb molta cura i acompanyant aquest moment difícil. La majoria agraeixen moltíssim que puguin tenir una ajuda com aquesta, perquè els seus fills i filles potser no tindrien regals dels Reis, i per un pare i una mare no és fàcil trobar-se en aquestes circumstàncies, i creiem que tots els nens i nenes han de poder gaudir de la il·lusió que això suposo, i tenen dret a sentir-se especials.

Aquest any s'ha continuat amb la mateixa metodologia del curs passat, una fitxa on es fa un recull de les dades de les famílies, components, edats i també s'apunta aquelles joguines que han demanat els infants a la seva carta i el que més il·lusió els hi fa, per poder preparar els regals el més ajustat possible a les seves necessitats i interessos.

Dies abans de la nit de Reis, es van recollint totes les joguines i es concentren a l'escola, on s'endrecen per tipus i edats: peluixos, jocs de taula, simbòlic, llibres, puzles, material escolar, roba, etc.

El dia 4 de gener, amb l'ajuda de moltes persones voluntàries, es fa el paquet de cada infant, tenint en compte el que ha demanat i la seva edat, etc.

Durant el matí del dia 5 de gener, les famílies passen a recollir les joguines per als seus fills i filles. Un voluntari acompanya a cada família en el recorregut: se'ls hi dona la benvinguda i s'explica la tradició catalana de la nit de Reis i agafen les joguines que s'han preparat, després passen per un recorregut, on també hi poden trobar llibres, roba i trencaclosques, per complementar les bosses de regals. Al final del recorregut, hi ha un llibre de visites, on les famílies poden expressar el que senten i el seu agraïment, per aquesta ajuda que la majoria valora enormement, molta de la gent que ve, s'emociona i expressa la seva gratitud.

Aquest curs es va atendre a 100 famílies i es van preparar 228 paquets que és el nombre d'infants que van rebre els seus regals de reis.

Per les persones voluntàries, aquesta experiència és molt màgica i gratificant, se senten recompensades participant d'aquest espai de coneixença i acompanyament de les famílies.

- **Rua de Reis**

El Cau i C.O. van ser els encarregats d'implicar i dinamitzar la creació de les disfresses, dies previs a la Rua, així com la decoració del camió. Aquest és un dia màgic, esperat amb molta il·lusió pels més petits. Van participar conjuntament amb l'AMPA i l'Associació de Las Indomables, en tota la Rúa i la Benvinguda dels Reis Mags a l'Estació de tren de Ciutat Meridiana. Es valora molt positivament, participar, com cada any d'aquesta activitat per la importància que té pels infants. Aquest any ens va tornar a tocar a nosaltres llegir la carta escrita pels nens i nenes als reis mags, cosa que va fer

que els infants de l'associació visquessin l'arribada dels reis mags d'orient amb molts nervis i gaudissin molt llegint les seves demandes als reis.

- **Festa Major de l'escola Mestre Morera**

El dia de la festa major de l'escola, els nens/es del centre obert ens vam unir per gaudir amb l'escola la celebració del trenta aniversari d'aquesta. Vam participar en l'animació, jocs i correfocs que es van realitzar. Valorem positivament la participació a la festa, ja que és un dia per riure, jugar i passar-ho bé.

- **Rua de carnaval.**

Aquest any s'ha participat a la rua carnavalera amb la resta de Centres Oberts i Casals Infantils de la Zona Nord, que prèviament i de manera coordinada s'havia organitzat en la comissió infància del barri.

Carnaval, és una festa on ja des de primera hora els infants reben i participen amb molta il·lusió.

Ens vam trobar a la tarda, amb les disfresses que els infants portaven del dia de l'escola i pels que no en portaven, se'ls van deixar de les que nosaltres havíem portat. Vam anar fins a la plaça verda on estaven la resta de nens disfressats. Tots junts vam desfilar fins la plaça Roja a ritme de Batucada i rialles, mentre tots ballem i tiraven confeti per omplir els carrers de colors.

Un cop a la plaça un grup d'animació va fer que nen/es i totes aquelles famílies que s'havien unit, continuessin ballant i gaudint del carnaval, fins l'hora de marxar.

- **Dia de la Dona:**

El grup dels Swaggers van realitzar una sortida a les pistes de Via Favència, on diverses entitats del barri de Roquetes organitzen activitats i tallers amb motiu del Dia de la Dona. Les activitats eren per adolescents i, encara que ens havien dit que les edats de 11-12 anys també estaven contemplades, un cop allí, va costar que els infants poguessin participar, doncs es veien més petits per entendre el que se'ls demanava i, encara que va ser un dia que van sorgir reflexions sobre el paper de la dona en la nostra societat, necessitaven molt acompanyament per participar-hi.

- **Festa de la PRIMAVERA**

Amb la comissió d'infància es va organitzar una tarda de jocs al camp de futbol Vallbona, dinamitzada i estructurada per els nois i noies del CIATE del C.O. Cruïlla. D'aquesta manera es van fer 10 equips d'infants barrejats dels diferents casals i centres oberts i durant uns 7-8 minuts feien la prova esportiva i anaven canviant fins a realitzar-les totes. Va ser una tarda molt divertida, doncs els nens/es van interactuar amb infants que no coneixien i en un espai diferent, posant en marxa capacitats i habilitats personals.

- **Festa de l'escola: Acampada**

Vam participar a la festa i acampada de l'escola Mestre Morera, ajudant a repartir la xocolatada que s'havia preparat per berenar, pintant cares i dinamitzant els jocs gegants que havíem demanat. L'activitat estava oberta a tots els nens/es del l'escola i les seves famílies. Va ser una tarda entretinguda, on havia llibertat per participar o no a les activitats proposades.

Últimes setmanes de C.O.:

Les dues últimes setmanes del curs, coincidint amb la jornada intensiva de l'escola, el C.O. va fer un canvi en l'horari segons l'activitat a realitzar. Vam voler que aquestes últimes setmanes fossin lúdiques, divertides, alegres, diferents i fer-les, amb molta il·lusió:

- **Jocs d'aigua**

Quan ha arribat l'estiu i la calor hem fet jocs d'aigua, així doncs hem aprofitat el gran patí de l'escola per refrescar-nos, utilitzant una mànega i galledes d'aigua per tal de gaudir d'una estona d'esbarjo. Ha estat una estona molt divertida i una forma de gaudir de l'estiu i treure'ns la calor. És una de les activitats que més els agrada.

- **Excursió a la platja de Badalona**

La sortida a la platja la valorem positivament. Per infants és tot un repte i una grata experiència tot i que just el dia que vam anar feina molt mala mar i vam haver d'estar a la vora del mar. La combinació de metro i tren cap a aquestes platges és prou bona, ja que sortint del tren de rodalies

no hem de caminar gaire per arribar-hi. Va ser una sortida on poder conèixer i divertir-se en l'espai de la platja, assumir i posar en pràctica les normes de seguretat vial bàsiques, aprendre a fer ús dels transports públics i ser conscients dels seus perills, així com assumir una actitud cívica i responsable i poder aprofundir la relació amb els companys i els educadors.

- **Excursió al Cosmocaixa**

Al Cosmocaixa vam fer l'activitat de Creativity un espai d'art on obrir nous camins, inventar, experimentar, créixer, córrer riscos, trencar les regles, equivocar-se i divertir-se. Va ser una gran experiència pels infants on van poder incentivar la creativitat i la innovació, elements essencials tant per a les disciplines científicotecnològiques com per a les artístiques, a través de reptes centrats en la manipulació i el muntatge d'objectes i materials. Va ser una activitat que se'ns va quedar curta ja que ens va faltar temps però en la que els infants van gaudir molt.

- **Festa de l'escuma**

Tots els centres i casal que conformem la comissió infància, ens vam adherir a les festes majors de Ciutat Meridiana, oferint als nens i nenes del barri jocs d'aigua, un espectacle musical d'animació, i un canó d'espuma de colors. Els infants vam gaudir moltíssim de la festa de l'escuma, per alguns era el primer cop que hi participaven, pel que va ser un final de les setmanes intensives, molt divertit i refrescant.

- **Colònies**

Aquest any ha estat el primer any que hem marxat de colònies, concretament, quatre dies a la casa de colònies Mas Vilanna, Girona. Vam marxar junts amb autobús i després d'un hora, va començar la màgia i l'alegria.

L'eix d'animació va ser el circ, pel que ja abans i durant les colònies, els nens estaven emocionats buscant objectes i personatges de circ.

Cada dia ens despertàvem amb un bon dia diferent, fèiem activitats de matí tarda i nit (gimcanes, tenyir samarretes, escultures, bodypaint, cine, pintar, veure estels...), i el temps lliure tots els nens/es l'aprofitaven per gaudir de la piscina. Com que hi havia tant d'espai per jugar, córrer, descansar, conversar...no vam sortir del Mas.

L'experiència ha estat molt positiva, doncs hem vist la il·lusió en els ulls dels nens/es, una actitud de companyerisme, convivència, cura i respecte, que ha consolidat la cohesió i pertinença de grup. Pensem que és important fer aquest tipus de sortides amb els infants i poder oferir un espai de vacances, que la majoria no poden tenir, a més, de treballar el quotidià, els hàbits... des de un altra perspectiva.

7. FAMÍLIES DEL C.O.

La família és el primer àmbit de socialització de l'infant, pel que tan important com el treball amb els infants és el treball amb les seves famílies. El nostre objectiu es que les pròpies famílies es facin càrrec del procés socioeducatiu del seu infants, pel que treballem per dotar-los d'eines i recursos per a que sigui possible.

El treball amb les famílies es fa en diferents moments, com ja s'ha comentat, i en uns espais que facilita el C.O. espais o bé formals, o informals en el transcurs del l'any.

El primer moment de contacte amb les famílies, és **l'acollida**, quan comença el procés de vinculació i confiança. Es fa una reunió inicial amb totes les famílies per conèixer- nos i per tal que siguin part activa del projecte i poder crear conjuntament els objectius, la metodologia i fer propostes. Aquest moment també es consolida amb les entrevistes inicials, les quals proporcionen informació bàsica de les famílies, del seu entorn i de les dificultats i potencialitats en les que compten. Aquests dos moments (reunió i entrevistes inicials) es fan de manera acollidora des de l'escolta activa, generant un espai de confiança.

Un segon moment, és el quotidià del C.O. Tot i que els espais informals com les entrades i sortides tenen les seves limitacions, ens ajuden a traspasar el dia que ha tingut el nen/a, quines activitats hem fet, objectius, pactes... i a la vegada es crea un ambient molt relaxat, que en alguns casos, ens ajuden a conèixer millor la situació real de l'infant i de les situacions de risc.

Durant aquest desenvolupament del C.O. es donen moments que requereixen, o bé per part de la família o per C.O., reunions, entrevistes, reflexions més informals, que ens fan compartir i adaptar les línies pedagògiques amb l'infant. Ens ajusten a la realitat que el nen/a està vivint.

Per últim, es realitza un seguiment amb les famílies, en el que s'analitza el procés que l'infant ha fet al C.O durant el curs, expectatives que té la família amb el centre obert, i la vinculació final d'aquesta. Tot això mitjançant la revisió o assoliment dels objectius, la informació d'incidències, la mediació entre infant i família...

Cal dir que per fer un bon treball amb la família i intervenir per millorar situacions de risc, en la majoria de casos es fa necessària la coordinació amb els Serveis Socials i altres serveis del territori.

El treball amb les famílies ha estat molt positiu, tot i que l'equip era nou, i a la meitat no ens coneixen, ens han acceptat de bon grat. Com a C.O. tenim limitacions per arribar a les famílies. En alguns casos els compromisos educatius no s'han complert i la no obligatorietat d'aquests en la majoria de casos, fa perdre força al treball amb l'infant. Algunes de les famílies no han integrat que ja no és un casal infantil, pel que es sorprenen que els impliquis en el procés educatiu del seu fill/a amb seguiments, PEIS, coordinacions, reunions...

Hi ha vegades que la nostra posició com a C.O. és complicada, ja que som un servei que ens podem trobar al mig quan alguna família té discordança amb Serveis Socials, escola, equips d'atenció a la infància... i hem de poder gestionar la situació i mantenir el vincle.

Aquest any hi ha hagut 3 casos que han requerit la retirada de tutela, pel que ens hem trobat gestionat l'angoixa familiar, la de l'infant, i la nostra pròpia, com a servei coneixedor.

8. TREBALL EN XARXA

La coordinació dels CO amb els agents del territori i els altres recursos d'atenció a la infància és considera clau. És un espai on es recull molta informació del que li passa a l'infant, i per tant, assumeix un paper mobilitzador de la resta de serveis en els que s'ha de coordinar, per garantir el

desenvolupament integral de l'infant. La relació d'agents amb els quals treballem amb el dia a dia són (Xarxa):

- **Escola Mestre Morera**

El C.O. està ubicat dintre l'escola pel que es fa necessari coordinar-nos per diferents qüestions.

En relació als infants, s'ha realitzat una reunió per trimestre amb els tutors/es, amb l'objectiu d'ajustar-nos, compartir i establir les línies educatives comuns a l'hora d'acompanyar als infants en el seu procés educatiu, evolutiu i social. A més, ha estat molt fàcil fer un seguiment diari dels nens/es, ja que en molts dels tutor/es treballem conjuntament al finalitzar l'escola. Aquest fet fa que el nen/a vegi que tots treballem conjuntament per ell/a.

En referència a l'equip directiu, es realitza un continu intercanvi d'informació per fer adient la convivència en qüestió d'espais, materials, incidències... A més a més, l'associació ha realitza diferents reunions per tractar diferents qüestions, activitats conjuntes, interessos comuns, i coordinar-se respecte a aquells aspectes que ho requereixen.

Tot i que ha estat un any amb molts canvis, s'ha fet sempre el possible per trobar espais de comunicació i diàleg per a continues millores.

- **Extraescolars:** Alguns infants que venen al CO també realitzen extraescolars a l'escola: bàsquet, anglès, música, etc. D'aquesta manera, es dona un contacte i coordinació constant amb els diferents entrenadors, monitors, professors, etc. vetllant d'aquesta manera per una organització i estructura estable durant el curs
- **Èxit educatiu:** L'escola du a terme el projecte èxit, que ofereix un espai de reforç escolar amb un educador pels alumnes de 5è* (dilluns 16.45 – 17.45h) i 6è* (dimecres 16.45 – 17.45h). També la coordinació amb aquest recurs és clau.). Hem tingut 4 infants que han format part d'aquest projecte, pel que ens coordinàvem amb l'educador per saber en quins espais estaríem cadascú, i poder saber on estan els nostres nens/es.

- **Escola Ferrer i Guàrdia**

S'ha realitzat un cop al trimestre reunions amb els tutors/es dels nens i nenes, per fer el seguiment del procés educatiu de l'infant i ajustar el reforç escolar al nivell d'aquests. Amb algun tutor hem fet servir la via del correu electrònic, per agilitzar el treball conjunt de escola, família i C.O, valorant molt positiva aquesta acció.

- **Trampolí**

Acompanyament psicològic i logopèdia a infants i famílies (tardes de dilluns a divendres). S'han compartit infants i famílies, espais, ordinador, coneixements, informació, aprenentatges i línies educatives. Es dóna una coordinació constant per establir línies educatives i estratègies comuns.

S'han fet tres coordinacions anuals amb tot l'equip de trampolí i C.O. i de manera més puntual, s'han realitzat coordinacions més específiques d'alguns casos en concret, per consensuar línies de treball i establir pautes d'intervenció.

A més a més, s'han realitzat reunions conjuntes amb nens/es i família, ja que s'ha considerat més adient, abordar alguns aspectes des dels dos recursos alhora.

Ha estat molt positiu treballar coordinadament amb trampolí, ja que ens hem ajudat a mantenir i definir objectius rellevants pel nen/a i família, ampliant així la xarxa i els recursos que poden cobrir les necessitats d'aquests.

Aquest curs el projecte Trampolí ha passat a formar part del paraigües de serveis de l'associació, i des del juny, van passar a estar contractades per nosaltres, ja que l'escola no podia assumir el cost de les dues professionals.

- **Comissió social**

Per donar un servei de qualitat en el que puguem intervenir amb una visió ampla a la situació del nen/a i família, cal treballar en xarxa. Per això, com a C.O. formem part de la comissió social, conjuntament amb serveis socials, EAP, infància... on es fa un seguiment i s'estableixen accions socioeducatives.

Cada escola té la seva comissió social i en cap de les dues a les que hi hem anat ha funcionat gaire bé. A l'Escola Ferrer i Guàrdia, tan sols ens han deixat anar un cop, i al Mestre Morera, tot i que vam ser nosaltres qui vam pactar que entràriem només quan els casos que es tractessin també fossin de C.O, l'organització ha estat molt caòtica i mal organitzada, en molts casos per tractar només qüestions econòmiques amb els agents de Serveis Socials.

Per l'any vinent, ens proposem regularitzar i estandarditzar la nostra assistència a les comissions socials.

- **Comissió Infància de Ciutat Meridiana**

Comissió en la que hi participem entitats i serveis de lleure infantil i juvenil del territori, per tal d'organitzar-nos i dur a terme diferents activitats de manera conjunta. Aquest any hem participat en les següents: castanyada, rua de carnaval, festa d'hivern, festa de la primavera, i la festa de l'escuma. L'entitat creu en la importància de la participació i vida comunitària, a través d'aquestes activitats es dona un recolzament mutu a l'hora d'organitzar actes i activitats de dinamització de barri.

- **Serveis Socials**

El Centre Obert és un equipament integrat en el sistema de serveis socials d'atenció primària, representant un servei específic adreçat a infants amb dificultats socials i familiars, pel que la coordinació amb serveis socials és imprescindible per establir línies de treball de manera interdisciplinària i prevenir i/o disminuir situacions de risc.

S'han realitzat reunions bimestrals en els SS de ciutat meridiana, d'on són la majoria dels nens/es del C.O. i més puntals o via mail per casos concrets en els serveis socials de Montcada i Reixac i Bon Pastor.

Tot i que han estat útils, ens agradaria que la comunicació fos més fluida, ràpida i bidireccional, ja que en alguns casos el pactes establerts s'han vist afectats per canvis unilaterals i sense avisar i que ens han afectat en la nostra intervenció.

Hi ha hagut baixes de dos referents de famílies que venen al C.O. pel que hem perdut força en algunes de les intervencions.

- **EAP**

Aquest any hem tingut alguns casos en el que l'EAP estava intervenint, pel que ens ha estat molt útil coordinar-nos i poder ajustar alguns recursos i actuacions, a les necessitats del nens/es, i donar a l'EAP un altra visió d'aquests, fora del sistema escolar. A més a més, ens dona una mirada més amplia del procés educatiu del nen, pel que podem acompanyar en l'orientació de procés escolar a les famílies, sense donar informacions contradictòries.

- **IES Picasso**

Al final de curs es va realitzar una reunió de coordinació, amb l'objectiu de poder fer un traspàs d'informació de la situació d'aquells infants que fan el seu pas a l'institut.

- **Ventijol**

Ventijol es una entitat que participa amb el programa de LaCaixaProinfància, amb l'objectiu de donar atenció psicoterapèutica a aquelles famílies i nens/es que ho necessiten. Valorem molt positivament la coordinació que s'ha realitzat pels casos que s'havien derivat des del C.O, ja que ens va donar una visió més amplia i sistèmica de la família, a més d'eines i recursos per treballar amb aquesta.

- **Fundació Ramon Martí i Bonet Contra la Ceguera**

La nostra entitat també compta amb el suport de la Fundació Ramon Martí Bonet contra la Ceguera, una entitat sense ànim de lucre, que proporciona material oftalmològic, formació pels educadors per tal de fer deteccions senzilles i molt eficients, d'aquells infants que necessiten revisions oftalmològiques, ulleres... Gràcies a la seva tasca, els nostres infants i les seves famílies són ateses quan es detecten dificultats visuals, i són tractats i els hi realitzen un seguiment, o a cos 0 o a un preu simbòlic. És un gran recurs, són molt eficients i molt atents amb el tracte i el seguiment de les famílies. Aquest any s'han visitat a 9 infants, als quals se'ls hi ha proporcionat ulleres a 5 d'ells, així com els seus recanvis quan s'han trencat.

- **Programa LaCaixaProInfància**

Aquest curs hem comptat amb el suport de La Caixa i el seu programa LaCaixaProinfància, a través del projecte pilot que s'està duent a terme al barri de Ciutat Meridiana. Gràcies a aquest programa podem portar a terme diferents serveis, com ara:

2 grups de Centre Obert

4 Grups d'Estudi Assistit

2 Grups de Reforç Individual de Primària

2 Grups de Reforç Individual de Secundària

1 grup de Logopèdia

I el que resulta més interessant, la coordinació de la taula Proinfància, on ens trobem tots els agents que participem en la vida de l'infant i les seves famílies, i és aquí on es comparteix la informació, s'estableixen línies d'actuació conjuntes i coordinades, per tal de donar un servei i acompanyament més integral i respectuós per part de tothom: Serveis Socials, Salut, escola, lleure...

- **Cau de la Ubuntu:**

Com a part de l'entitat, el CO també col·labora de manera puntual amb un altre projecte de l'associació, com és el Cau de la Ubuntu. Tots dos projectes conflueixen en infants i línies d'actuació, i és per això que es coordinen per organitzar i participar de manera conjunta en algunes de les festes en les que participa l'associació, com és el cas de la festa d'inici i final de curs, la castanyada, la campanya cap infants sense joguina i la rua de reis, i les dues festes que organitza la Coordinadora Infantil de Nou Barris: Creixem jugant i aprenem a viure, i La Cultura va de festa. A més a més de trobar-nos en l'assemblea general de l'entitat, per tal d'establir objectius comuns i tenir espai de relació.

- **Comissió Famílies Iqembu:**

Un altre espai de confluència és el que hi ha amb un altre dels projectes de l'associació, l'espai de famílies. Un espai de trobada, reflexió, creixement, acompanyament...que fa l'entitat a les famílies que participen tant del Centre Obert com des del Cau (detallat més endavant).

9. RECURSOS

A. HUMANS

- **Equip professional remunerat:** (veure apartat 5)

- **Voluntaris/es:**

- 3 membres i coordinadors/es de l'Associació d'Educació i Lleure Ubuntu que fan un seguiment de la planificació, realització i avaluació del projecte, fan de pont entre els diferents projectes de l'associació i vetllen per que hi hagi el finançament necessari perquè el projecte es pugui dur a terme. Més la persona encarregada de la gestió i qüestions econòmiques.
- persones en pràctiques que durant el curs col·laboren en el dia a dia del C.O.
- la gestoria

B. MATERIALS

L'escola col·labora amb el projecte de moltes maneres, però també aportant material fungible i no fungible per les activitats, tant colors, fulls, llapis, etc. Com projector, reproductor de música, càmera de fotos, ordinador, etc. Alhora, també s'ha aconseguit material per la realització d'alguns tallers, cedits per altres associacions, entitats o empreses.

10. VALORACIÓ GENERAL

A nivell general valorem que ha estat un any difícil i de canvis, amb un final bonic del record de les colònies, i de poder mirar enrere i veure que s'ha teixit molta feina per posar en marxa el projecte de CO. El fet de transitar durant el curs per diferents canvis com per exemple; equip educatiu, transició de Casal Infantil a projecte de Centre Obert, noves incorporacions d'infants i la complexitat de casos amb múltiples problemàtiques força conflictius i distorsionadors han estat elements complicats de gestionar. Però volem destacar que des de la implicació, compromís i esperança de l'equip educatiu i de les potencialitats dels nens i nenes hem pogut anar fent petits canvis poderosos.

El grup de nenes i nens ha estat un grup força actiu i mogut hi ha requerit una atenció més individualitzada i especialitzada, això ens ha portat a que gairebé diàriament es respirés un clima poc relaxat, conflictiu i neguitós. Per això, ha estat necessari fer un treball important de contenció en el sentit de saber acceptar i complir la normativa per la bona dinàmica i funcionament del grup i la gestió emocional pel progrés personal individual de cadascú. Tot i que ha costat mantenir una cohesió grupal, els grups s'han pogut anar adaptant als canvis, sobretot el grup de "Dofimonstres" ja que els grans s'han mostrat més reticents al canvi i més desafiants, aspecte que té a veure també amb el moment maduratiu en el que es troben.

Tot i així, de principis de curs a finals de curs valorem positivament que s'han assolit forces objectius i el clima i ambient ha estat més tranquil i menys agitat. A finals de curs hem pogut denotar com el grup d'infants milloraven hàbits de convivència i habilitats socials i s'ha pogut viure un procés i evolució positiu en relació al comportament i límits. Tot i que no ha estat fàcil a finals del tercer trimestre podem dir que s'ha creat una relació positiva entre els/les infants, els referents de grup i la resta de l'equip educatiu i s'ha aconseguit que els/les membres del grup siguin més respectuosos entre ells i elles, acceptessin decisions grupals, siguin conscients de les seves pròpies limitacions i els petits i grans progressos personals. Per tant, tot i alguns moments de turbulència finalment després de les colònies es valorà que ha estat un grup cohesionat, unit, conflictiu, alegre, compromès i motivat en el dia a dia.

En general, les famílies han mostrat una vinculació positiva i saludable amb el centre tot i així, hem tingut algun cas amb falta de implicació i compromís per part d'alguns familiars que s'ha hagut d'anar treballant constantment amb perseverança. Durant el curs tenint en compte el perfil d'usuaris del centre, ens hem trobat diferents indicadors de risc en casos on alguns familiars han manifestat la seva convicció amb mètodes punitius en l'educació del seu fill/a, o algun familiar que a vegades han mostrat una imatge negativa de l'infant, o algun moment que familiars han evitat acudir a les cites/entrevistes, o algun pare o mare que han acudit amb símptomes de consum tòxic o alcohol a buscar l'infant, també familiars, que en moments, han ignorat les necessitats físiques, emocionals i educatives de l'infant o que toleren i disculpen comportaments sense posar límits. Aquests indicadors són casos dels infants que s'han anat treballant al llarg del curs. Valorem que ens ha faltat contacte amb les famílies sobretot de les famílies dels més grans. Proposem que de cara l'any vinent fer partícip a la família del PEI del seu fill/a, incidir més en els compromisos educatius familiars i fer activitats conjunes família-infants. També sorgeix la proposta de fer grup de mares i/o pares de l'escola Ferrer i Guàrdia per gestionar el portar-los a C.O.

A nivell de gestió interna al llarg del curs ens ha anat bé fer una reunió específica per treballar casos i fer traspàs d'informació de coordinacions i ens ha anat molt bé també tenir una reunió setmanal de programació. Valorem que en la programació cal ser flexible i els infants han de poder participar d'aquesta per cobrir motivacions, inquietuds i necessitats del grup. Valorem que és important fer més sortides i no estar tant dins de l'escola. Del primer trimestre al tercer trimestre hem fet un canvi notable i hem realitzat més activitats conjunes que han funcionat molt bé i han creat consciència de grup gran de CO.

Pel que fa al berenar i rutines més quotidianes valorem que de cara el curs vinent convindria fer càrrecs per millorar funcionament i gestió d'aquests moments, així com crear autonomia i responsabilitzar-los de la quotidianitat. En l'espai de deures es valora que ha sigut positiu el fet de potenciar en aquest espai una estructura més flexible però organitzada a través de recursos més atractius pels infants com per exemple jocs de taula o jocs lingüístics o matemàtics i materials individualitzats segons necessitats. El grup de grans valora que el grup d'estudi assistit s'hagués pogut fer conjuntament i es proposa replantejar de dividir el grup segon si tenen deures o no.

En les activitats el grup de Swagers i Dofimonstres han seguit rutines segons dies de la setmana. Per una banda, el grup de grans ha estat difícil que tots els membres del grup es motivessin a fer les activitats. A mesura que els infants més distorsionadors han disminuït o desaparegut (per diverses raons), la dinàmica ha funcionat millor i s'ha pogut treballar de manera més individualitzada amb la resta dels membres del grup. Les activitats que més els han agradat han sigut ordinadors i jugar a futbol. Com a proposta de millora sorgeix la idea de rescatar l'autogestió i conèixer jocs nous. Es valora l'espai de revisió diària com un espai on flueix la comunicació i cohesió de grup i per tant es treballen habilitats socials; escoltar, participar...tothom té un lloc en aquest espai. També és facilitador dels acords normes i límits des de la consciència de grup. Per una altra banda, el grup de petits valora que en general les activitats han funcionat bé. Sobretot han funcionat les activitats per treballar la calma (purpurina, llavor) i gestió de les emocions. La cura de l'espai de tranquil·litat també ha estat important per gestionar nervis i perquè els infants gaudissin d'espais de calma, joc i llibertat. Els tallers de cuina els agrada molt. Es valora que cal sortir més de l'escola doncs els dies que hem sortit de l'escola els nens i nenes ho agraeixen. Es valora com en el grup de grans la importància de mantenir i reforçar l'activitat de revisió diària.

Vam començar a treballar les colònies setmanes abans de marxar amb activitats específiques com per exemple: preparar llista de la compra, fer una motxilla enorme de les coses a portar de colònies, pensar com volien que els despertessin, pluja de idees d'activitats que els hi agradaria realitzar durant les colònies. Les colònies van estar envoltades de la màgia de l'eix d'animació del funambulista Somiatruïtes. Van ser 4 dies de convivència, de diversió, motivació, de somriures, de calor i pau on es va poder respirar un clima de tendresa i tranquil·litat entre muntanyes.

Es valora que el treball en xarxa és una eina possibilitadora ja que entenem que actuar de forma coordinada amb tots els agents educatius que intervenen amb la família i l'infant, a través de: reunions, entrevistes, comissions socials, ets, és en la direcció que hem d'anar. Tot i així valorem que ha estat insuficient sobretot per part de Serveis Socials i Proinfància per la incapacitat institucional de donar resposta a certes demandes i necessitats dels infants i de les famílies. De cara l'any vinent caldrà vetllar per conèixer quin és el treball que es fa amb les famílies des de Proinfància i Serveis Socials, també remarcuem que seria interessant que la persona encarregada de fer-ne el seguiment i coordinacions estigui al dia a dia amb els infants per mantenir el contacte directe i fer-ne un seguiment diari. Valorem molt positivament el contacte que mantenim amb les escoles i sobretot

amb el projecte de Trampolí, caldrà però insistir en tenir un lloc a les comissions socials de les escoles.

Es valoren les següents propostes a debatre pel curs vinent:

- Establir una assemblea mensual per grups i conjunta, amb un total de dos assembles mensuals.
- Treball per projectes.
- Potenciar més a fons la consciència de gènere
- Treballar per grups i per afinitats.
- Des de la proximitat i la cura, treballar hàbits d'higiene personal/ familiar.
- Possibilitats de canviar horari d'estudi. Primer activitat i després deures.

projecte **i**qembu

Programa de suport a famílies

Curs 2016-17

ÍNDEX

1. PRESENTACIÓ	74
2. JUSTIFICACIÓ	77
3. OBJECTIUS I CONTINGUTS	77
4. METODOLOGIA PEDAGÒGICA	84
5. PARTICIPANTS	84
6. RECURSOS	85
7. PLANIFICACIÓ-CALENDARI	85
8. AVALUACIÓ	89
9. VALORACIÓ GENERAL	90

Iqembu significa **grup**
en llengua zulú.

*Com diu el proverbi africà, si vols anar ràpid,
camina sol. Però si vols anar lluny, camina
acompanyat.*

1. PRESENTACIÓ

Un dels aspectes més importants per a la nostra entitat és el treball amb famílies, ja que aquest és el primer pilar fonamental on es recolza el desenvolupament sa de l'infant i l'adolescent; treballem des dels recursos i les capacitats que la família ja té i busquem amplificar-los en relacions nutrícies i saludables per a tots els membres del sistema familiar.

Si la filosofia de la nostra entitat és el “**jo sóc perquè tu ets**” considerem imprescindible l'enfortiment de les famílies en totes les seves manifestacions, ja que l'infant no està sol, sinó rodejat d'adults significatius amb els quals creix i interactua.

L'objectiu principal és arrelar el projecte cada cop més al barri, i promoure la participació i l'autogestió per part dels destinataris: famílies, infants i joves.

2. JUSTIFICACIÓ

Des d'una perspectiva psicosocial, la família es pot conceptualitzar com el primer sistema natural, educatiu, social i d'aprenentatge que contribueix al desenvolupament humà i personal de tots els seus membres, siguin aquests nens, joves o adults, en totes les etapes del seu desenvolupament biològic i evolutiu. La família, com a agent socialitzador, contribueix al desenvolupament social del nen o nena, inculcant hàbits, normes i límits als infants a través de l'educació.

No obstant, per tal que la família pugui complir aquests propòsits, cal que hi hagin certes condicions que ho facin possible; no totes les famílies presenten els mateixos factors personals, socials, econòmics, religiosos, ètnics, etc. Això, inevitablement, provoca que les famílies presentin diferents formes i productes en la socialització dels infants. De la mateixa manera, els profunds canvis que la nostra societat ha experimentat i segueix experimentant provoquen transformacions en les estructures familiars donant lloc a múltiples formes familiars, com les famílies monoparentals, homoparentals, reconstituïdes, extenses, d'acollida, adoptives, etc. i naturalment, una mutació en les relacions parento-filials.

Si bé d'aquests nous escenaris es deriva una gran riquesa, és important també tenir en compte que l'adaptació del sistema familiar a aquests canvis socials sovint no és fàcil; l'actual estructura social promou espais familiars cada cop més individualitzats i reduïts, amb llargues jornades laborals per part dels progenitors que aguditzen les tensions i les situacions d'estrés en la dinàmica relacional. A més, molts pares i mares segueixen reproduint el patró de convivència i estructura familiar d'allò que ells mateixos van viure, com les normes i els límits, els valors, els rols i el lideratge, entre d'altres. Tanmateix, s'observa també un rebuig a aplicar models autoritaris més propis d'èpoques passades i una tendència a la voluntat d'aplicar models més igualitaris i democràtics, però a la vegada, una manca d'autoconfiança en els progenitors que es senten perduts en relació amb el model de criança en el qual es senten més còmodes i autèntics. A més, cal tenir en compte que la família no es manté estàtica en el temps (com naixements, morts, canvis de residència així com transicions en els rols de ser progenitors a avis, de fills a progenitors, etc.) i que varia la seva estructura i dinàmica en el transcurs del cicle vital, produint-se sovint bloquejos i dificultats en l'exercici del rol parental.

Així, la situació anteriorment descrita provoca en moltes ocasions importants conflictes en el sistema familiar, on es detecten dificultats pel desplegament de les competències parentals; són molts els progenitors que cada cop demanden més espais de formació i acompanyament en el procés de criança per superar situacions com la inseguretat, el bloqueig emocional i la culpa, o per adquirir de recursos i estratègies educatives amb els fills i filles. Espais i moments per construir conjuntament i per generar vincles més sans a nivell familiar, basats en la reciprocitat, el reconeixement i l'afectivitat.

Els grups són, en aquest sentit, espais propicis pel desplegament de les competències parentals, ja que a través de la dinamització d'aquest, s'afavoreix l'intercanvi d'experiències i es facilita que les famílies prenguin un rol protagonista de les seves preocupacions i inquietuds. A més, s'evidencia un augment del sentiment d'eficàcia col·lectiva, on els participants es mostren més segurs per tal de poder portar endavant aquelles estratègies apreses col·lectivament. De la mateixa manera, des del projecte per a famílies Iqembu entenem el desenvolupament humà com un fenomen en procés, complex, ampli i variat, on calen diferents metodologies per tal de promoure un vincle nutricional entre progenitors i fills; a partir de l'estratègia grupal, el projecte de suport per a famílies Iqembu busca promoure el desenvolupament i la consolidació d'una parentalitat sana a través d'un seguit d'espais

on es mobilitzaran els recursos i les capacitats familiars amb activitats que busquen que cada família trobi la seva pròpia manera per crear un vincle sa.

Així, Iqembu contempla la creació, en primer lloc, d'un espai relaxat i còmode on començar a generar vincle i xarxa entre les famílies del barri. Paulatinament, aquestes trobades aniran donant pas a un espai formatiu vivencial experiencial, on treballar els continguts del projecte a partir de contes, vídeos, role-playings i diferents dinàmiques grupals entre d'altres. Entenem que el desenvolupament de les competències parentals no és un procés lineal, en el qual sorgeixen dubtes i inseguretats: així, és en l'espai individualitzat on es pot comptar amb la confiança i la privacitat a partir de l'empatia i l'escolta activa del professional. Finalment, entenem que cal sortir de la quotidianitat i conquerir altres espais a partir de les sortides culturals.

En línia amb el projecte educatiu d'Ubuntu, entenem el caminar conjunt d'aquestes famílies cap a l'autogestió, promovent espais proveïts d'eines i recursos per a què siguin elles finalment les que desenvolupin els seus propis projectes segons les seves necessitats.

En aquest sentit, el Programa de Suport a les Famílies Iqembu és un projecte educatiu dirigit a les famílies del barri de Ciutat Meridiana de Barcelona que persegueix l'apoderament personal i familiar dels progenitors, promovent la potenciació i el desplegament de recursos i eines pròpies a través d'una metodologia grupal i experiencial.

D'aquest projecte s'espera que les famílies puguin adoptar i afrontar de forma constructiva dificultats familiars gestionant a la llarga les seves pròpies solucions.

3. OBJECTIUS I CONTINGUTS

OBJECTIUS

Aquest projecte parteix d'un objectiu general que es desglossa en tres d'específics.

Objectiu general

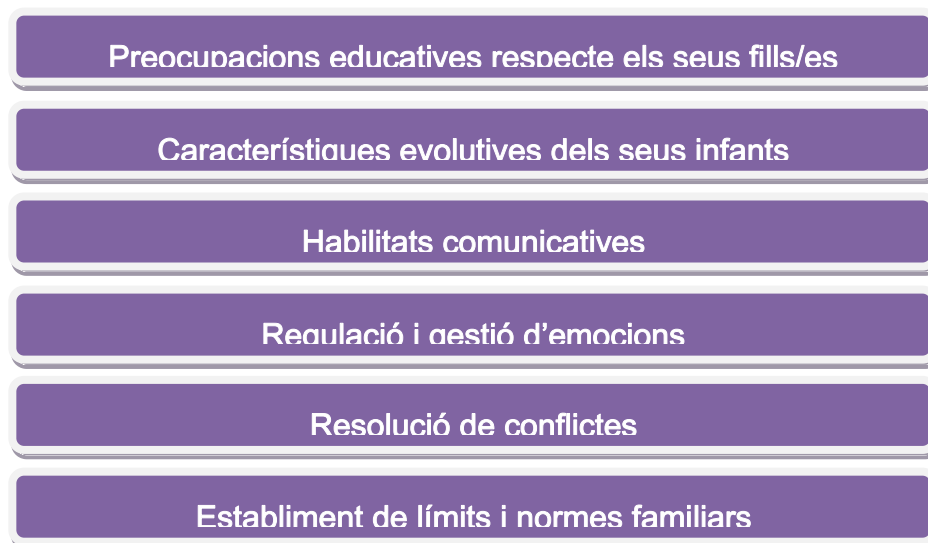
- Apoderar a les famílies per ser autònomes en la seva funció educadora.

Objectius específics

- Adquirir estratègies personals, emocionals, educatives i grupals que augmentin les competències sociofamiliars.
- Incrementar les oportunitats per crear un vincle sa entre pares / mares i fills/es.
- Oferir un espai de confiança i acompanyament davant les dificultats en el procés de criança.
- Conèixer i experimentar altres formes de relació i comunicació amb els seus fills/es.

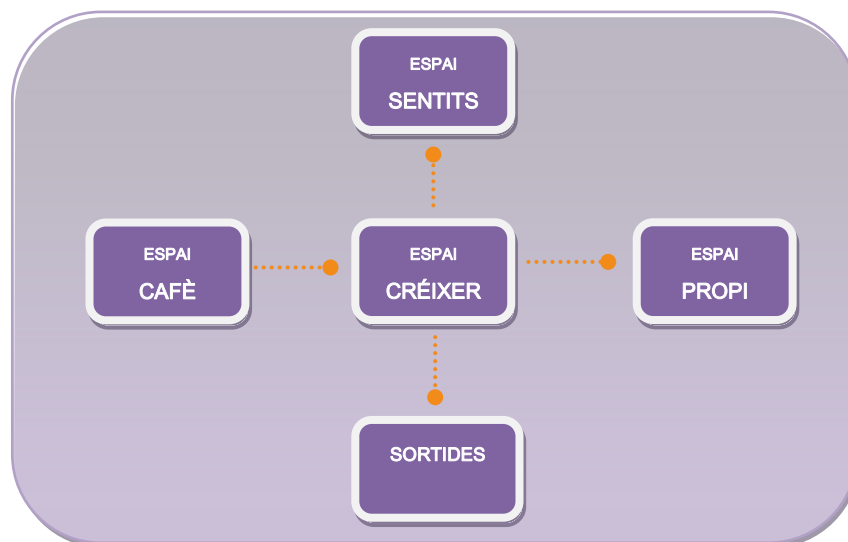
CONTINGUTS

Per assolir els objectius marcats en aquest programa, es treballarà a partir de continguts transversals, participatius i consensuats. L'entitat aportarà l'estructura, guia i continguts, i la família serà la protagonista que teixirà el camí i part dels temes a tractar relacionats amb els continguts a treballar. A continuació s'especifiquen aquests:

Imatge 1. Quadre explicatiu dels continguts del projecte

Per tal de treballar aquests continguts, el projecte s'estructura a través de cinc espais diferents (Cafè, Créixer, Propi, Sentits, Sortides) cadascun dels quals està estructurat de manera diferent buscant diferents metodologies per acomplir els objectius proposats. A continuació, s'especifiquen els espais, els objectius, la metodologia, els participants i la temporització de cadascun d'aquests.

Imatge 2. Quadre explicatiu dels diferents espais

◆ Espai Cafè

Es considera imprescindible la creació de la confiança i el vincle de les participants de l'espai. Per tant, en primer lloc, es formarà un espai de coneixença mútua i presa de contacte entre tots i totes. L'**objectiu** principal d'aquest espai és fer vincle entre el col·lectiu i crear consciència grupal per poder treballar posteriorment des de la confiança i la intimitat. A partir dels continguts a treballar, seran les mateixes participants les que a través de les seves necessitats i preocupacions, determinaran quins són els temes més importants a tractar.

La **metodologia** utilitzada serà participativa, oberta, a partir de la pluja d'idees i el diàleg, afavorint un ambient distès i informal, on les famílies es sentin còmodes i relaxades, a través d'un esmorzar a primera hora del matí aprofitant l'inici de l'horari escolar.

Els **participants** són totes aquelles mares/pares/tutors del barri de Ciutat Meridiana, que tinguin menors al seu càrrec i tinguin disponibilitat per participar en el projecte, amb un màxim de 15 participants.

La **temporització** d'aquest espai serà tots els dijous de 08:45 a 10:45hores aprofitant l'inici de la jornada escolar.

Per tal d'assolir la cohesió i la pertinença grupal, a partir de la tercera sessió aproximadament d'aquest espai, el grup es tancarà. Posteriorment, i de manera progressiva l'espai Cafè passarà a convertir-se en l'espai Créixer.

♦ Espai Créixer

A partir de les primeres sessions i després de la consolidació del grup d'espai Cafè aquest es convertirà paulatinament en l'espai Créixer, que estarà destinat a treballar de manera més específica i estructurada tots aquells temes que hagin sorgit en l'espai cafè.

L'espai Créixer és un espai formatiu en el qual, arrel dels interessos, necessitats i reptes diaris de les participants, es contribueix a desenvolupar habilitats d'escolta, resolució positiva dels conflictes, presa de decisions i dificultats de parentalitat, entre d'altres. Un espai on les famílies, comparteixin les seves preocupacions i estratègies, i les contrastin, aprenent uns dels altres, sent un espai alliberador i acollidor, i tot això d'una manera col·laborativa.

L'**objectiu** és oferir recursos i formació per a què les famílies tinguin més eines per prevenir i treballar dificultats que afecten a l'infant/ família/entorn.

La **metodologia** serà de tipus experiencial-vivencial a través de la realització de diferents dinàmiques i activitats que permetin als membres del grup participar activament des de la vivència personal.

Els **participants** són totes aquelles famílies del barri Ciutat Meridiana que hagin participat en el grup de l'espai Cafè.

La **temporització** és setmanalment, tots els dijous de 08:45 a 10:45 hores des de gener a juny, abastant el segon i tercer trimestre escolar. No obstant, com ja s'ha mencionat, el desembre hi haurà un període de transició on s'anirà introduint progressivament aquest espai.

♦ Espai propi

Determinades situacions requereixen d'una atenció individualitzada, tenint en compte la possible incomoditat a parlar de determinats temes, independentment de la cohesió i vincle grupals. Per la qual cosa, es contempla la creació d'un espai Propi on hi hagi una atenció fora de grup, que compti amb l'escolta activa d'un professional i la família que faci la demanda.

L'**objectiu** és oferir un espai d'escolta i confiança per tractar aspectes de manera individual i/o familiar que requereixin una atenció individualitzada.

La **metodologia** és d'atenció individualitzada, es basa en la constitució d'un espai íntim a disposició de les participants. Es pretén donar resposta a necessitats que puguin tenir famílies creant un canal de comunicació directe i facilitar recursos i estratègies.

Les **participants** són totes aquelles famílies que participin en els diferents espais creats en aquest projecte.

La **temporització** consisteix en un espai fixe els dijous després de l'espai Créixer de 10:30 a 11:30h que estarà sempre disponible, hi hagi o no demanda, per tal de donar pas a les demandes espontànies. Si fos necessari, es podrà demanar cita prèvia, per a una millor organització.

◆ Espai Sentits

S'ofereix un espai que permeti als membres del grup expressar-se a través de les arts plàstiques, la dansa i la música entre d'altres, potenciant un altre tipus de canal de comunicació amb un mateix i amb el grup, que no passi necessàriament per un metodologia tradicional de formació. Els continguts que es treballaran estaran vinculats a aquells tractats a l'espai Créixer.

L'**objectiu** és oferir un espai diferent on el contacte amb diferents materials i formes de comunicació, ajudin a reforçar una autopercepció més positiva per les participants i un vincle nutricional entre les famílies i fills, a través de la corporalitat, els sentits i el joc, deixant enrere les preocupacions i exigències del dia a dia.

La **metodologia** és vivencial, consisteix en la presentació dels materials (música, dansa, cos, pintura, fang, jocs, etc.) donant mínimes pautes per tal d'afavorir l'espontaneïtat. Els espais per realitzar les sessions són diàfans i polivalents per potenciar l'expansió comunicativa.

Les **participants** d'aquest espai és tota família del barri hagi o no participat dels altres espais. Es contempla l'assistència dels infants en algunes sessions treballant conjuntament en el desenvolupament del vincle.

La temporització és mensual, amb una sessió cada mes. L'horari està subjecte a l'assistència dels infants, ja que en aquest cas es faria la sessió fora de l'horari escolar.

◆ Sortides

Les sortides ofereixen l'oportunitat de gaudir d'activitats i llocs lúdics i d'oci, en la que es puguin deslligar del paper quotidià de cuidador, i tenir un espai propi on relaxar-se i gaudir. Fer sortides i estar en espais diferents als quotidians afavoreix la cohesió, el vincle i la confiança, sent aquests aspectes rellevants alhora de treballar els continguts d'aquest programa.

L'**objectiu** és oferir activitats fora dels espais quotidians per tal de millorar el benestar emocional i familiar.

La **metodologia** consisteix en la planificació i organització de sortides en torn de la cultura i la natura.

Les **participants** són totes aquelles famílies que participin en els diferents espais creats en aquest projecte.

La **temporització** consta de quatre sortides, repartides al llarg dels tres trimestres del curs escolar.

4. METODOLOGIA

La metodologia utilitzada es basarà en l'aprenentatge experiencial - vivencial, a través de dinàmiques, jocs, role playing, entre d'altres. La dinamització del grup, a través de les dinàmiques i estratègies exposades, permetrà als participants explotar els seus propis recursos i capacitats. A més, s'utilitzaran eines i recursos provinents del camp de l'arteteràpia com a via alternativa per tal d'integrar raó, emoció i acció en un sol acte. De la mateixa manera, es realitzaran sortides entre un i dos cops per trimestre, per tal d'interactuar en espais i llocs diferents als tradicionals, que es realitzaran a l'escola. L'espai individualitzat també permet expressar les emocions i vivències en un clima de tranquil·litat, escolta activa i confidencialitat.

L'objectiu d'utilitzar aquest tipus de metodologia busca apoderar a les persones per tal que siguin elles mateixes les que generin els seus propis espais a partir de l'autogestió i l'apoderament personal i comunitari.

5. PARTICIPANTS

Famílies de la Zona Nord del barri de Ciutat Meridiana com a mínim amb un infant amb un dels progenitors amb disponibilitat per poder assistir a les sessions.

6. RECURSOS

Recursos personals: 3 dinamitzadores

Recursos materials previstos: material fungible

Espais: Sala amb espai ampli, diàfan i segur pels infants. Sala de formació amb cadires i taules.

7. PLANIFICACIÓ-CALENDARI

Les diferents activitats desenvolupades tindran lloc durant el període lectiu d'octubre del 2016 a juny del 2017 (a excepció dels períodes de vacances escolars):

Imatge 3. Diagrama de la temporalització dels diferents espais

Calendarització

OCTUBRE

DLL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30
31						

NOVEMBRE

DLL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
	1	2	3	4	5	6
7	8	9	10	11	12	13
14	15	16	17	18	19	20
21	22	23	24	25	26	27
28	29	30				

DESEMBRE

DLL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
				2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30	31	

LLEGENDA

	ESPAI CAFÈ		ESPAI CRÈIXER		SORTIDES		ESPAI SENTITS		ESPAI SENTITS (AMB INFANTS)
--	---------------	--	------------------	--	----------	--	------------------	--	--------------------------------

GENER

DLL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
						1
2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15
16	17	18	19	20	21	22
23	24	25	26	27	28	29
30	31					

FEBRER

DLL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28					

MARÇ

DLL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
		1	2	3	4	5
6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19
20	21	22	23	24	25	26
27	28	29	30	31		

ABRIL

DLL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
					1	2
3	4	5	6	7	8	9
10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23
24	25	26	27	28	29	30

MAIG

DLL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
1	2	3	4	5	6	7
8	9	10	11	12	13	14
15	16	17	18	19	20	21
22	23	24	25	26	27	28
29	30	31				

JUNY

DLL	DM	DC	DJ	DV	DS	DG
			1	2	3	4
5	6	7	8	9	10	11
12	13	14	15	16	17	18
19	20	21	22	23	24	25
26	27	28	29	30		

8. AVALUACIÓ

Hi ha tres moments dins del procés d'avaluació:

-avaluació inicial: el primer dia de l'espai cafè, les dinamitzadores de l'espai avaluen el grup, les seves motivacions, les seves capacitats, així com les activitats portades a terme...a través del diàleg i l'observació, i la posterior posada en comú per part de les dinamitzadores.

-avaluació contínua: aquesta avaluació es farà a través del feedback rebut pel grup i per cada una de les integrants, a través de l'observació i també a través del diàleg que es genera dins de l'espai assembleari. També a través de l'espai d'atenció individualitzada, es podran recollir ítems d'avaluació.

-avaluació final: l'avaluació es farà mitjançant una enquesta d'avaluació final del projecte que es facilitarà a les famílies en la darrera sessió, abordant els aspectes logístics, l'assoliment dels objectius previstos i propostes de millora. Per part dels organitzadors, es redacta una memòria final sobre la participació al llarg de les sessions, els canvis observats en el grup d'infants, els canvis observats en la relació progenitors-fills, incidències i aspectes a millorar.

Alguns ítems d'avaluació a tenir en compte seran:

- Assistència contínua de les participants
- Participació activa al grup
- Bona actitud, predisposició

9. VALORACIÓ GENERAL

Assistència

molt fluctuant. El procés de cadascuna de les participants creiem que està en la recerca del sentit de la utilitat del grup. Poc a poc es va consolidant la identitat grupal i es veuen més còmodes i per tant, assisteixen més. Al final del trimestre ja senten què formen part del grup.

Valoració

- Moderació

En un moment determinat del primer trimestre, es va decidir entre les moderadores que era important definir en cada sessió qui moderava el diàleg. Les altres dues moderadores tindrien un rol més secundari, acompanyant i donant suport. El motiu pel qual es va decidir aquest aspecte de la moderació va venir donat pel solapament de les intervencions.

- Activitats

Les activitats han estat orientades a la cohesió grupal, apoderar-les en la responsabilització pròpia del funcionament del grup i a potenciar la capacitat per poder-se adaptar a les necessitats del moment de les participants, sempre entorn de les capacitats parentals com a eix del projecte.

- Temporalització

S'aplaça l'inici del projecte dues sessions (0a i 0b) per tal d'anar fent difusió a través de la xarxa informal de les participants. La sessió 1 es realitza el 10 de novembre.

- Clima grupal

Tot i que han vingut moltes d'elles per parelles, es van clarificar molt les regles que entre totes van triar (respecte, puntualitat, no judici, avisar de la no assistència, confidencialitat...). S'ha aconseguit un clima grupal d'afecte, escolta, comprensió, suport i empatia.

Qüestions emergents

Les dues esferes de la conjugalitat i la parentalitat s'afecten i s'influencien mútuament; les participants han reflexionat sobre el seu rol i les seves projeccions com a mares, però també com a membre de la parella. El grup s'ha anat orientant cap a la consolidació d'un espai propi per a les dones participants, no només com a mares, sinó en tota la globalitat que suposa ser una dona adulta; s'ha pogut reflexionar també sobre la pròpia infància i adolescència i es consolida com a objectiu del segon trimestre veure com la pròpia vivència afecta a la percepció dels fills i filles. Les circumstàncies del cicle vital són també un tema clau en les sessions, com l'envelliment dels pares, la criança dels nens en edat escolar i en l'adolescència dels seus fills/es, etc.

Conclusions

S'ha consolidat el grup com a espai propi, i cada cop el veuen més lliure sense resistències, proposant activitats de forma espontània. Creiem que són elles les veritables protagonistes del grup.

Propostes

- Sempre que s'anul·li una sessió, hi haurà tasques pendents a portar el següent dia.
- Cal concretar la sortida del segon trimestre.
- Anar penjant els materials que es vagin produint en el si del grup.

PROJECTE TRAMPOLÍ

ÍNDEX

1. PRESENTACIÓ	94
2. JUSTIFICACIÓ	95
3. METODOLOGIA	95
4. OBJECTIUS	96
5. USUARIS	97
6. INTERVENCIÓ	98
7. ALTRES PROJECTES	98
8. TRAMPOLÍ EN XIFRES	98
9. ACTIVITATS	99
10. VALORACIÓ GENERAL	99

1. PRESENTACIÓ

Trampolí és un projecte d'atenció psicoeducativa i de reeducació del llenguatge que neix davant de la creixent demanda per part de professorat, direcció i famílies pertanyents a l'Escola Mestre Morera, a Ciutat Meridiana, on la crisi econòmica ha afectat greument la situació socioeconòmica de moltes persones. En el seu inici al 2013, Trampolí va ser impulsat per la xarxa de patrocinadors juntament amb la direcció de l'escola Mestre Morera i actualment forma part de l'Associació d'Educació i Lleure Ubuntu.

Des de l'experiència en l'àmbit de la psicologia i la logopèdia i des de la trajectòria de Trampolí al llarg dels cinc anys al barri de Ciutat Meridiana, es detecta al llarg dels últims temps un agreujament de la situació dels nens i nenes i les famílies, per diverses raons econòmiques i socials. Els infants, les persones, famílies i grups amb els quals es treballa des de Trampolí estan sovint sotmesos a una gran violència estructural i a un estrès crònic, que afecta directament en situacions de patiment emocional que tenen diverses repercussions en diferents àrees. Les condicions socials i la qualitat de vida, així com la pobresa i la vulnerabilitat social, en les quals les famílies viuen immerses tenen un paper molt rellevant en l'inici i el desenvolupament de les dificultats del llenguatge, d'aprenentatge, relacionals i emocionals en la població infantil.

Així, sovint aquest malestar es viu a les aules i s'aboca a les escoles, on els docents i els equips directius perceben aquestes dificultats i on calen recursos materials i personals per resoldre aquestes situacions i garantir l'aprenentatge i el benestar dels alumnes. D'altra banda, la saturació del servei públic i l'alt cost del sector privat provoca sovint que nombroses famílies no puguin accedir a serveis com la psicologia infantil o la logopèdia, quedant a l'espera d'una cita o amb la impossibilitat d'accedir a un recurs privat.

Al llarg dels cinc anys de la implantació del projecte al barri de Ciutat Meridiana, Trampolí ha atès a més de 150 famílies i s'ha consolidat com un projecte en connexió amb els principals recursos i dispositius del barri. En cap cas Trampolí hauria de suplantir la xarxa pública i les seves funcions de diagnòstic i tractament de les dificultats que experimenten els nens i nenes de Ciutat Meridiana; l'objectiu principal és oferir un recurs complementari a la xarxa ja creada per professionals de diferents àmbits, i on la coordinació d'aquests és fonamental per garantir els objectius proposats.

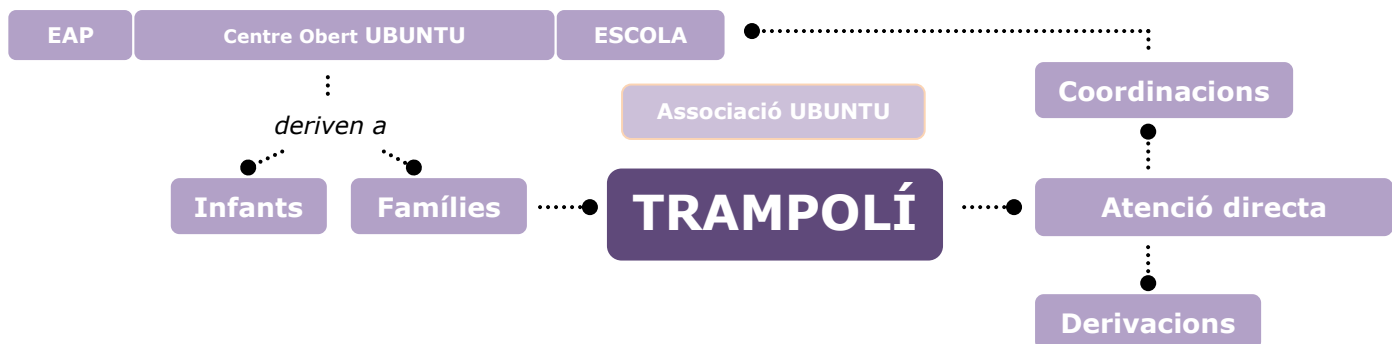
2.JUSTIFICACIÓ

Aquest projecte arriba a l'escola amb la intenció de ser un suport per els infants i les seves famílies per tal de superar algunes dificultats tant emocionals com en el procés d'aprenentatge. La justificació d'aquest projecte són les conseqüències que en genera: augment dels resultats de l'Informe Pisa a l'escola Mestre Morera any rere any; apoderament i augment del sentiment de competència en els infants i les famílies; enfortiment del treball interdisciplinari dins de la línia d'escola inclusiva. Aquest projecte preten ser permanent en el temps i cada cop poder atendre a més infants i famílies.

Durant aquest curs s'han atès a 41 infants i les seves famílies, juntament amb la continua demanda del servei.

3.METODOLOGIA

Basem la nostra intervenció en col·laboració directa amb diferents agents educatius:

La metodologia emprada per Trampolí contempla l'escola com el focus principal de la seva intervenció. Així, es consideren fonamentals els següents punts:

- **Derivacions:** tant les que es arriben al Projecte Trampolí per part de les escoles seguint el *protocol* del projecte_com aquelles que realitzen les professionals del servei a altres dispositius.
- **Atenció directa:** el procés d'intervenció tindrà una durada mínima d'una sessió considerada una consulta de 45 minuts en periodicitat setmanal. Al llarg de les sessions, el propòsit

resideix en identificar i definir la problemàtica objecte de demanda i derivació, la seva tipologia i el pla de treball que es pactarà amb la família posant èmfasis en la col·laboració d'aquesta al llarg de tot el procés. En funció del pla de treball acordat, les sessions d'atenció directa poden ser amb **infants i/o famílies**.

- **Coordinacions:**

- o **Coordinacions amb l'escola i altres institucions:** Amb l'equip de tutors i professorat. Per la pròpia naturalesa del projecte, les coordinacions a l'espai escolar són fonamentals per tal d'afavorir els plans d'intervenció conjunts. El tutor i l'equip docent aporten informació privilegiada que és imprescindible per tal de conèixer la idiosincràsia del cas, així com altres agents implicats: Centres de Salut Mental Infanto-Juvenil, Centres de Salut Mental per Adults, Equips d'Assessorament Psicopedagògic, Serveis Socials, Centres Oberts, CREDA, entre d'altres.
- o **Coordinacions de qualitat interna:** per tal de portar a terme el projecte amb la màxima garantia de qualitat, és fonamental establir reunions de caràcter intern on l'equip de professionals del Projecte Trampolí planifiquen i estructuren les intervencions a realitzar.

4.OBJECTIUS

Objectiu general.

L'objectiu del servei és oferir un servei de reeducacions i d'acompanyament emocional als infants per tal de promoure el seu desenvolupament integral, implicant als pares en el desenvolupament d'una parentalitat sana, així com involucrar a tots actors claus de referència.

Objectius específics.

Per tal de complir l'objectiu general es plantegen els següents objectius específics:

- Recolzar els processos d'aprenentatge dels infants.
- Treballar les habilitats i competències de la parla, del llenguatge oral i escrit.
- Dotar als infants i a les seves famílies d'un espai d'escolta i autoreflexió.

- Treballar les situacions de malestar
- Adquirir i desenvolupar habilitats comunicatives i relacionals.
- Fomentar l'ús de les intel·ligències múltiples.
- Detectar possibles situacions que requereixin derivacions a la xarxa pública de salut i/o a recursos especialitzats.

L'avaluació es duu a terme a través de dues vies principals: una avaluació continua a partir de la comissió del centre escolar i les dos professionals del projecte, i una avaluació final on s'analitzen els següents ítems:

- L'índex de satisfacció de les famílies, valorat a través d'un qüestionari.
- La valoració del servei per part de la institució derivant, en aquest cas, el centre educatiu. Aquesta valoració es pot dur a terme a través d'una entrevista o bé d'un qüestionari.
- La valoració d'índexs estadístics del servei: nombre de peticions realitzades, nombre de persones ateses, nombre de coordinacions realitzades entre els professionals del servei i la xarxa, etc.
- Avaluació per part de les professionals encarregades del servei, valorant els canvis o modificacions que creuen oportuns de cara a la instauració del servei.

5.PERFIL USUARIS/ES

Infants de 3 a 12 anys i les seves famílies, pertanyents al Centre Obert Ubuntu, al CEIP Mestre Morera i/o CEIP Ferrer i Guàrdia. Infants als que se'ls hi fa una derivació per alguna dificultat amb la capacitat expressiva, oral i/o escrita, en aspectes emocionals o de dificultats respecte els processos d'aprenentatge.

6.INTERVENCIÓ

Es realitzen reeducacions del llenguatge i atenció psicoeducativa per a infància, adolescència i famílies en **horari extraescolar**.

Atenció directa		Coordinacions	Derivacions
Infància i adolescència	Famílies	Xarxa de professionals	
Trastorns de l'aprenentatge; retards i trastorns de la parla i del llenguatge oral i escrit; trastorns deglutoris; dificultats acadèmiques i emocionals.	Acompanyament psicoeducatiu; assessorament en cada etapa evolutiva: límits, normes, responsabilitats, hàbits; comunicació i assertivitat; afecte, amor, atenció i reconeixement; autoestima en la família.	Escoles/Instituts: personal docent i EAP. Serveis territorials: educadors, tècnics comunitaris, serveis sanitaris i serveis socials.	CSMIJ, CSM, CAP, PIAD, serveis externs de logopèdia, dispositius de salut mental i comunitària, associacions i fundacions de l'àmbit

7.ALTRES PROJECTES

Amics de la lectura

A causa de les dificultats detectades en la competència lectora de molts dels infants i adolescents de Trampolí, sorgeix la iniciativa de vincular infants dels cicles superiors per a oferir un suport tant lector com emocional a aquells infants que ho necessitin en aquest àmbit.

Aprenem en família

En col·laboració amb l'Agència de Salut Pública de Barcelona, es va implantar al curs 2014-15 un curs dirigit a augmentar les competències i capacitats parentals de les famílies del territori. Durant aquest curs 2016-17 es repetirà l'experiència enriquint-la amb altres espais.

8.TRAMPOLÍ EN XIFRES

Durant els últims anys, aquesta és la relació de xifres d'infants, adolescents i famílies que han participat en el projecte.

			2012-2013	2013-2014	2014-2015	2015-2016
INTERVENCIÓ DIRECTA	Infància i adolescència		17	32	39	41
	Famílies	Ateses durant curs	3	5	6	8
		Derivacions	0	3	4	4
AMICS DE LA LECTURA						13
APRENEM EN FAMÍLIA					12	10

9. ACTIVITATS REALITZADES

Les principals activitats realitzades per tal d'aconseguir els objectius són les següents:

- Reeducacions del llenguatge i atenció psicoeducativa atenent les dificultats presentades per cada infant i/o la seva família.
- Derivació del servei a d'altres dispositius.
- Coordinacions amb professionals de la xarxa.
- Elaboració dels informes i plans de treball.

10. VALORACIÓ

El Projecte Trampolí és un projecte consolidat a nivell de barri, en el qual moltes famílies i infants s'hi recolzen de forma continuada. Donades les dificultats socioeconòmiques de la zona, i la saturació dels serveis públics, el Projecte Trampolí és una alternativa que pretén donar resposta i assistència a aquells infants i a les seves famílies que no es podrien permetre l'alt cost del sector privat. La xarxa professional creada també permet als professionals ajustar les respostes davant dels casos i veure quines són les millors actuacions i intervencions per entendre i ajudar a l'infant i a la seva família.

PRESSUPOST

2016

PRESSUPOST ASSOCIACIÓ UBUNTU

V.1 E05185 I2 I1 I4 E05185 I2 TOTAL

2016	0	1	2	3	4	5	6	7	8	2	TOTAL
GENERALS	CAU	CENTRE OBERT	TRAMPOLI	ESPAI FAM	JOVES	FAMÍLIES	AULA	BARRI	CENTRE OBERT		
INGRESOS										250,00	350,00
CUOTES	0,00	100,00	250,00							0,00	800,00
SERVEIS	0,00	500,00	0,00		0,00		300,00		0,00		
SERVEIS	0,00	500,00	0,00	0,00	0,00	0,00	300,00	0,00		0,00	800,00
CAIXA PENSIONS				1000,00	0,00	0,00				1000,00	1000,00
CAIXA PROINFANCIA			26500,00		0,00		11000,00			26500,00	37500,00
GENERALITAT			125,00	15000,00	0,00	0,00				15125,00	15125,00
AJUNTAMENT		2500,00	30000,00	0,00	0,00	15000,00				30000,00	47500,00
SUBVENCIONS	0,00	2500,00	56625,00	16000,00	0,00	0,00	26000,00	0,00		72625,00	101125,00
CIUTAT AQUEDUCTE			0,00	16800,00						16800,00	16800,00
DONACIONS PRIVADES		1000,00	4000,00		0,00	3000,00				4000,00	8000,00
										0,00	0,00
										0,00	0,00
										0,00	0,00
										0,00	0,00
										0,00	0,00
ALTRES		900,00	1625,00			700,00				1625,00	3225,00
DONATIU	0,00	1900,00	5625,00	16800,00	0,00	0,00	3700,00	0,00		22425,00	28025,00
TOTAL INGRESSOS	0,00	5000,00	62500,00	32800,00	0,00	0,00	30000,00	0,00		95300,00	130300,00

DESPESES											0,00
											0,00
APROVISIONAMENTS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00
CURSOS											0,00
NOMINES I SS			55000,00	29600,00	0,00	0,00	26950,00			84600,00	111550,00
PERSONAL	0,00	0,00	55000,00	29600,00	0,00	0,00	26950,00	0,00		84600,00	111550,00
LLOGUER	0,00	1600,00		1000,00		0,00				1000,00	2600,00
MATERIAL	0,00	1000,00	900,00		0,00	0,00	500,00			900,00	2400,00
GESTORIA I EXTERNS			1500,00		0,00					1500,00	1500,00
ASSEGURANCES		500,00	700,00		0,00	0,00				700,00	1200,00
COMISIONS			0,00		0,00					0,00	0,00
PUBLICITAT		400,00	450,00		0,00					450,00	850,00
TRANSPORTS	0,00	800,00	1000,00		0,00	0,00	950,00			1000,00	2750,00
BERENARS I DINARS											
ACTIVITATS			1950,00		0,00					1950,00	1950,00
COLONIES		200,00			0,00					0,00	200,00
VARIS		500,00	1000,00	2200,00	0,00	0,00	1600,00			3200,00	5300,00
DIVERSOS	0,00	5000,00	7500,00	3200,00	0,00	0,00	3050,00	0,00		10700,00	18750,00
										0,00	0,00
										0,00	0,00
										0,00	0,00
VOLUNTARIS										0,00	0,00
VOLUNTARIS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00
										0,00	0,00
FAMÍLIES										0,00	0,00
FAMÍLIES										0,00	0,00
TOTAL DESPESES	0,00	5000,00	62500,00	32800,00	0,00	0,00	30000,00	0,00		95300,00	130300,00

LIQUIDACIÓ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00
------------	------	------	------	------	------	------	------	------	--	------	------

TANCAMENT PRESSUPOST ASSOCIACIÓ UBUNTU

V.1

2016	0	1	2	3	4	5	6	7	8	TOTAL
GENERALS	CAU	CENTRE OBERT	TRAMPOLI	ESPAI FAM	JOVES	FAMÍLIES	AULA	BARRI		
INGRESOS										169,00
CUOTES	0,00	169,00	0,00							15790,12
REFORÇOS TRAMPOLI			15790,12							400,00
REFORÇOS AULA							400,00			
SERVEIS	0,00	0,00	0,00	15790,12	0,00	0,00	0,00	400,00	0,00	16190,12
CAIXA PENSIONS										0,00
CAIXA PROINFANCIA			2778,61	13394,70			2443,73			18617,04
GENERALITAT			14375,00							14375,00
AJUNTAMENT		2000,00	31711,56				15000,00			48711,56
SUBVENCIONS	0,00	2000,00	48865,17	13394,70	0,00		17443,73	0,00	0,00	81703,60
DONACIONS ACT			691,60							691,60
DONACIONS CONTRAP		1545,12	1440,03							2985,15
DONACIONS LA CAIXA			8977,16				13222,84			22200,00
DONACIONS RILKE			2100,00							2100,00
DONACIONS TRAMPOLI			855,00							855,00
DONACIONS DINARS C		668,00								668,00
ALTRES		2,78								2,78
DONATIU	0,00	2215,90	14063,79	0,00	0,00		13222,84	0,00	0,00	29502,53
TOTAL INGRESSOS	0,00	4384,90	62928,96	29184,82	0,00		30666,57	400,00	0,00	127565,25

DESPESES										0,00
										0,00
APROVISIONAMENTS	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
CURSOS		311,45	444,00							755,45
NOMINES I SS			53619,09	29101,38			30252,00	400,00		113372,47
PERSONAL	0,00	311,45	54063,09	29101,38	0,00		30252,00	400,00	0,00	114127,92
LLOGUER	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
MATERIAL		350,42	841,80				30,60			1222,82
GESTORIA I EXTERNS			1524,60							1524,60
ASSEGURANCES		154,71	450,00							604,71
COMISIONS		50,08	340,50							390,58
PUBLICITAT										0,00
TRANSPORTS		540,84	498,90							1039,74
BERENARS I DINARS		118,04	781,45							899,49
ACTIVITATS		166,41	75,00							241,41
COLONIES		1862,88	2912,62							4775,50
VARIS		830,07	533,00	83,44			383,97			1830,48
DIVERSOS	0,00	4073,45	7957,87	83,44	0,00	0,00	414,57	0,00	0,00	12529,33
										0,00
										0,00
										0,00
VOLUNTARIS			908,00							908,00
VOLUNTARIS	0,00	0,00	908,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	908,00
										0,00
FAMÍLIES										0,00
FAMÍLIES										0,00
TOTAL DESPESES	0,00	4384,90	62928,96	29184,82	0,00		30666,57	400,00	0,00	127565,25

LIQUIDACIÓ	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00		0,00	0,00	0,00	0,00
------------	------	------	------	------	------	--	------	------	------	------

CARTELLERIA

EL CAU DE LA UBUNTU

JORNADA DE PORTES OBERTES
DISSABTE 8 D'OCTUBRE
DE 16:30H A 18:30H

VINE!
COMENÇAREM EL CURS
AMB LA FESTA
DELS COLORES!!

PORTA :
-ROBA DE COLOR BLANC VELLA
-GORRA
-ULLERES PER PROTEGIR ELS ULLS
-I ROBA DE RECANVI

Associació Ubuntu
AMB EL SUPORT DE:
Ajuntament de Barcelona
Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

LADRA@UBUNTU@MAIL.COM
600766835
ESCOLA MESTRE MORERA C/PERAFITA 4B

compartim juguem
acompanyem
descobrim cuidem

APRENEM

iqembu
suport a famílies

EN FAMÍLIA

Un espai on compartir les nostres experiències i inquietuts sobre el
què comporta ser pares i mares.

Data d'inici: 27 d'Octubre
Horari: 8,45 a 10,30h

T'esperem amb un **BON ESMORZAR!**

Telèfons de contacte:
647197075 676062814 656666413

UNES MOLT
BONES FESTES
US DESITGEM.
NOSALTRES SOM PERQUÈ
TU ETS!
UNITS AVANCEM!

SI EL MÓN FOS...
Si el món fos escrit en llapis,
podria esborrar la lletra
que vol ferir;
podria esborrar mentides
que no cal dir;
n'esborraria l'enveja
que porta mals;
n'esborraria grandeses
de mèrit fals...
Però és escrit amb tinta
de mal color:
el color brut de la guerra
i del dolor.
Qui voldrà escriure un nou món
més just i net?
Potser que tu i jo ho provéssim,
ben valents, lletra per lletra,
des del nostre raconet...
Joana Raspall

AMB EL SUPORT DE:
Ajuntament de Barcelona
Generalitat de Catalunya
Departament de Treball, Afers Socials i Famílies

Associació Ubuntu
DESEMBRE 2016

UBUNTU EN FOTOS...

TOT AIXÒ GRÀCIES AL SUPORT I LA COL·LABORACIÓ DE:

Per saber més de nosaltres, veure fotos, activitats...visita el nostre web

www.associacioubuntu.org

També ens trobaràs a les xarxes socials :

DADES DE CONTACTE:

Associació Educació i Lleure Ubuntu
ubuntu@associacioubuntu.org
649352035
C/Perafita 48, 08033 Barcelona
G65902439